ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์จรัสศรี	คำใส	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แม่ฮ่องสอน
2. อาจารย์เพ็ญศรี	วงศ์มาลา	ศึกษานิเทศก์ ระดับ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน
3. อาจารย์พรรณทิพา	ทิพกนก	อาจารย์ 2 ระดับ7 โรงเรียนอนุบาลแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก ข

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย พืช ผัก ผลไม้ **เรื่อง ชื่อและชนิดของผัก**

แผนการสอนที่ 1 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ผักมีหลายชนิดแต่ละชนิดมีชื่อแตกต่างกันไป บางชนิดใช้ใบ ลำต้น ดอก ผล และรากเป็นอาหาร

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อผักที่ใช้ใบ ลำต้น ดอก ผล และราก เป็นอาหารได้
2. นักเรียนสามารถเล่นเกมผักลอยฟ้ามาแล้วจ้าได้
3. นักเรียนสามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ผักคือพืชที่เรานำเอาส่วนของใบ ดอก ผล และรากมารับประทานเป็นอาหารผักมีหลายชนิดสามารถแบ่งกลุ่มตามส่วนที่นำมารับประทานได้ดังนี้

1. ผักชนิดใช้ใบและลำต้นเป็นอาหาร ได้แก่ ผักบุ้ง ผักกาด ผักคะน้า ผักชะอม ฯลฯ
2. ผักชนิดใช้ดอกเป็นอาหาร ได้แก่ ดอกแค กะหล่ำดอก ดอกหอม ฯลฯ
3. ผักชนิดใช้ผลเป็นอาหาร ได้แก่ ฟักทอง แตงกวา มะเขือ มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว ฯลฯ
4. ผักชนิดใช้รากเป็นอาหาร ได้แก่ ขิง ข่า แครอท หัวผักกาด ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 7 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนเล่นเกมผักลอยฟ้ามาแล้วจ้า

2. ให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่อผักนอกเหนือจากที่นำมาเล่นเกมแล้วแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าเป็นผักชนิดที่นำส่วนใดมารับประทานเป็นอาหาร

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 37 นาที)

1. ครูนำสนทนากับนักเรียนว่า นักเรียนค่ะวันนี้ครูมีกิจกรรมสนุกๆ ให้นักเรียนเล่นมากมายหลายกิจกรรม นักเรียนอยากรู้ไหมค่ะว่ามีอะไรบ้าง เอาละค่ะเรามาดูพร้อมกันดีกว่าว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง จากนั้นครูแนะนำศูนย์กิจกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในศูนย์กิจกรรมแต่ละศูนย์ที่จัดในวันนี้ให้นักเรียนทราบแล้วถามนักเรียนว่านักเรียนอยากเล่นไหมคะ นักเรียนอยากเล่นศูนย์อะไรมากที่สุด เพราะอะไรจึงอยากเล่น

2. ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

2.1 นักเรียนและครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลงานตามหน่วยที่เรียน

2.2 ให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ละ 15 นาที หากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดให้นำผลงานที่ปฏิบัติเก็บไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าปฏิบัติกิจกรรมยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างอยู่ได้

2.3 ให้นักเรียนที่เข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน และนักเรียนสามารถเข้าศูนย์กิจกรรมได้ไม่เกินศูนย์ละ 4-6 คน โดยในแต่ละศูนย์จะมีป้ายสัญลักษณ์ บอกจำนวนคนที่ให้เข้าปฏิบัติกิจกรรมในทุกศูนย์กิจกรรม

2.4 เมื่อหมดเวลาปฏิบัติกิจกรรมทุก 15 นาที ครูให้สัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนเก็บผลงานวางไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมในศูนย์อื่นๆ ที่สนใจได้อีก

2.5 เมื่อนักเรียนได้ยินสัญญาณนกหวีด 3 ครั้งแสดงว่าหมดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของวันนี้ให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

3. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน

4. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

5. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

6. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 6 นาที)

1. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปชื่อและชนิดของผักตามส่วนที่นำมารับประทานเป็นอาหาร

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เกมผักลอยฟ้า

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเทียน สีไม้ ดินสอ

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงบนมุ้งลวด ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ แปรงสีฟัน มุ้งลวด รูปภาพต่างๆ ที่ตัดแล้ว กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ฟองน้ำ สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ส่วนต่าง ๆ ของพืช กระดาษหนังสือพิมพ์

ผ้าเช็ดมือ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ได้แก่ ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้น

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษนิตยสาร กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น ใบ เมล็ด ฯลฯ กาว กรรไกรปลายมน ผ้าเช็ดมือ

7. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

8. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการเล่นเกมผักลอยฟ้า
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

เกมผักลอยฟ้า

อุปกรณ์ ผักชนิดต่างๆ นกหวีด เชือก

จำนวนผู้เล่น ไม่จำกัดจำนวน

วิธีการเล่น

1. ใช้เชือกผูกติดระหว่างเสาทั้ง 2 ให้ห่างกันพอประมาณเพื่อทำเป็นราวผักลอยฟ้า
2. เอาเชือกผูกผัก เส้นละ 1 ชนิด 5 เส้น คือ ผักกาด ผักตำลึง ผักบุ้ง ถั่วฝักยาว ผักชะอม แล้วผูกติดกับราวให้ระยะห่างพอประมาณ
3. ให้นักเรียนยืนเข้าแถวหน้ากระดานทีละ 5 คน แล้วเริ่มต้นแข่งขัน เมื่อครูให้สัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนวิ่งไปเด็ดผักทันที

กติกา

นักเรียนคนใดสามารถเด็ดผักได้ 3 ครั้งก่อนคนอื่นถือว่าเป็นผู้ชนะในการเล่นเกมครั้งนี้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย พืช ผัก ผลไม้ **เรื่อง ชื่อและชนิดของผลไม้**

แผนการสอนที่ 2 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ผลไม้มีหลายชนิดและมีขนาด สี รูปทรงและพื้นสัมผัสแตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อผลไม้ได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของผลไม้ชนิดต่างๆ ได้
3. นักเรียนสามารถทายชื่อผลไม้ในกล่องปริศนาได้ได้
4. นักเรียนสามารถท่องคำคล้องจอง จ้ำจี้ผลไม้ได้
5. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
7. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
8. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
10. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
11. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
12. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ผลไม้คือพืชชนิดหนึ่งที่เราใช้ผลรับประทานเป็นอาหาร มีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดจะมีรสชาติ ขนาด สี รูปทรง และพื้นผิวสัมผัสแตกต่างกัน แบ่งเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

1. ผลไม้ที่รับประทานเปลือกได้ เช่น พุทรา ละมุด ฝรั่ง องุ่น มะเฟือง มะม่วง
2. ผลไม้ที่รับประทานเปลือกไม่ได้ เช่น ขนุน ทุเรียน น้อยหน่า ลำไย ส้ม มะพร้าว มะละกอ แตงโม สับปะรด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยนำผลไม้จริง เช่น มะม่วง ส้ม มะละกอ มะพร้าว ฯลฯ ใส่ไว้ในกล่องปริศนา จากนั้นให้นักเรียนออกมาคลำทีละคนจนครบทุกคน แล้วให้นักเรียนทายว่าในกล่องปริศนา มีผลไม้อะไรบ้าง ครูกล่าวชมเชยเมื่อนักเรียนทายถูก

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน40 นาที)

1. ครูสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามดังนี้

1.1 กิจกรรมที่นักเรียนทำเมื่อวานสนุกไหมค่ะ

1.2 นักเรียนทำกิจกรรมได้กี่กิจกรรม อะไรบ้าง

1.3 วันนี้อยากทำ กิจกรรมอะไรบ้างค่ะ

2. ครูแนะนำชื่อศูนย์กิจกรรม สื่ออุปกรณ์และวิธีการใช้สื่อต่างๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีทั้ง 6 ศูนย์กิจกรรม

3. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนท่องคำคล้องจองจ้ำจี้ผลไม้ 1 รอบ จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปชื่อและชนิดของผลไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ผลไม้ของจริง เช่นมะม่วง ส้ม มะละกอ มะพร้าว ฯลฯ
2. กล่องปริศนา

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ได้แก่ ภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ก้านสำลี ผ้าเช็ดมือ
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน น้ำ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ ฟองน้ำ พู่กัน กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษปิดทับ เชือกขนาดต่างๆ (ควรเป็นเชือกนิ่ม) สีโปสเตอร์หรือสีฝุ่น กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ได้แก่ ดินเหนียว แผ่นรองปั้น กระดาษหนังสือพิมพ์
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะภาพด้วยกระดาษสี ได้แก่ ภาพสำหรับฉีกปะ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ กาว ผ้าเช็ดมือ
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ ได้แก่ หลอดกาแฟสีต่างๆตัดเป็นท่อนยาวขนาด 1 นิ้ว เชือกผูกปมติดกระดาษ กิ๊บติดผม
7. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
8. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. คำคล้องจองจ้ำจี้ผลไม้
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

คำคล้องจองจ้ำจี้ผลไม้

จ้ำจี้ผลไม้	แตงไทย แตงกวา
ขนุน น้อยหน่า	พุทรา มังคุด
ละมุด ลำไย	มะเฟือง มะไฟ
มะกรูด มะนาว	มะพร้าว ส้มโอ
ฟักแฟง แตงโม	ไชโยโห่ฮิ้ว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย พืช ผัก ผลไม้ **เรื่อง ความแตกต่างของผัก และผลไม้**

แผนการสอนที่ 3 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ผักเราใช้ประกอบอาหารรับประทานกับข้าว ผลไม้รับประทานได้ทุกเวลา

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้ได้
2. นักเรียนสามารถแยกประเภทผักและผลไม้ได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
4. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
7. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
9. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ผัก คือพืชที่เราใช้ใบ ดอก ผล และราก มาประกอบอาหารรับประทานกับข้าว เช่น ผักบุ้ง ผักกาด กะหล่ำดอก ขิง ข่า มะเขือ แตงกวา ฯลฯ ส่วนผลไม้ คือพืชที่เรานำผลมารับประทานมีรูปร่าง รสชาติ สี รูปทรง และพื้นผิวแตกต่างกันไป เช่น ส้ม น้อยหน่า แตงโม มะม่วง ลางสาด ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมแล้วนำผักและผลไม้ในท้องถิ่นที่นำมาจากบ้านรวมไว้บนโต๊ะ จากนั้นให้นักเรียนบอกชื่อผักผลไม้เหล่านั้นว่ามีอะไรบ้าง

2. ครูนำตะกร้า 2 ใบวางไว้ แล้ว แยกเป็นตะกร้าผัก 1 ตะกร้า ผลไม้ 1 ตะกร้า หยิบผักผลไม้ที่วางไว้บนโต๊ะ แล้วถามนักเรียนว่าเป็นผัก หรือผลไม้ ควรใส่ในตะกร้าใด

3. ให้นักเรียนบอกความแตกต่างของผักและผลไม้

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน39 นาที)

1. ครูนำสนทนาเกี่ยวกับการจัดศูนย์กิจกรรมในวันนี้ว่ามีอะไรบ้าง นักเรียนอยากเล่นไหมอยากเล่นศูนย์กิจกรรมใด เพราะอะไร

2. จากนั้นครูนำกล่องสื่ออุปกรณ์วางไว้บนโต๊ะติดบัตรภาพ ฟักทอง บวบ มะเขือ ส้ม มะม่วง ชมพู่ ตามกล่องต่างๆ

3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มจับฉลากภาพฟักทอง บวบ มะเขือ ส้ม มะม่วง ชมพู่ เพื่อเลือกกล่องสื่ออุปกรณ์ เมื่อแต่ละกลุ่มได้กล่องสื่ออุปกรณ์ตามภาพที่จับได้แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมาสำรวจสื่ออุปกรณ์ว่ามีอะไรบ้าง ควรอยู่ศูนย์กิจกรรมใด แล้วให้นำเสนอเพื่อนและครูจนครบทุกกลุ่ม

4. ให้นักเรียนและครูช่วยกันนำสื่ออุปกรณ์ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

5. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนร้องเพลงผักจ้า ผักจ้า และเพลงผลไม้ไทย เพลงละ1 รอบจากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปความแตกต่างของผักและผลไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ผักและผลไม้ในท้องถิ่น
2. ตะกร้าใส่ผักผลไม้

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. บัตรภาพ ฟักทอง บวบ มะเขือ ส้ม มะม่วง ชมพู่ 2 ชุด
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเมจิก สีไม้ กระดาษกาว
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ หลอดกาแฟ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ได้แก่ แป้งโด แผ่นรองปั้น
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษได้แก่ กระดาษวาดเขียน หรือ กระดาษนิตยสาร ขนาด 6 × 8 นิ้ว กาว กรรไกรปลายมน
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว ได้แก่ กระดาษเทาขาวชนิดแข็งตัดเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดหัว กระดาษเทาขาวขนาด 5×5 นิ้ว สำหรับวาดรูป ดินสอ สีไม้ สีเทียน ผ้าเช็ดมือ
8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. เพลงผักจ้าผักจ้าและเพลงผลไม้ไทย
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและ ตอบคำถาม
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

เพลง ผักจ้า ผักจ้า

ซื้อซิจ๊ะผักสดสะอาด นั่นผักกาด นั่นแตงกวา
คะน้า ถั่วฝักยาว มะเขือยาวกะหล่ำปลี

เพลงผลไม้ไทย

ดูซิผลไม้ไทยมีลำไยและส้มโอ
มะละกอและแตงโมผลโตมีมากมาย
มีไว้ขายและรับประทาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย พืช ผัก ผลไม้ **เรื่อง ประโยชน์ของผักและผลไม้**

แผนการสอนที่ 4 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ผักและผลไม้เป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อผัก ผลไม้ในที่ตนชอบได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของผักและผลไม้ได้
3. นักเรียนสามารถร้องเพลง กินผัก ผลไม้ได้
4. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
7. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ผักและผลไม้เป็นอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย คือ ทำให้ร่างกายแข็งแรงต้านทานโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ช่วยบำรุงสายตาและผิวพรรณ และช่วยในการขับถ่ายไม่ให้ท้องผูก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 7 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมแล้วให้นักเรียนร้องเพลงกินผักผลไม้แล้วส่งผลส้มต่อๆ กันไปเป็นวงกลม เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ 1 ครั้งให้นักเรียนหยุดร้องเพลงและหยุดส่งผลส้ม หากผลส้มตกอยู่ที่ใครให้นักเรียนคนนั้นตอบคำถามของครู 1 คำถาม เช่น

1.1 ผักที่ใช้ใบ (ราก ลำต้น) เป็นอาหารมีผักอะไรบ้าง

1.2 ผลไม้ชนิดรับประทานทั้งเปลือกได้ (รับประทานเปลือกไม่ได้) มีอะไรบ้าง

1.3 ผลไม้มีประโยชน์อะไรบ้าง

1.4 ผักมีประโยชน์อะไรบ้าง

และถ้านักเรียนได้ยินเสียงสัญญาณ 2 ครั้งให้ส่งผลส้มและร้องเพลงต่อไปเรื่อยๆ แล้วหยุดเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้หยุดจนหมดเวลา

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 38 นาที)

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม ครูแนะนำกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 ศูนย์

2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสื่อในศูนย์ต่างๆ โดยครูหยิบสื่อแต่ละศูนย์ออกมาให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันบอกว่าคืออะไร มีวิธีการใช้อย่างไร

3. ครูและนักเรียนช่วยกันนำสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

4. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

5. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนช่วยกันสรุปประโยชน์ของผักและผลไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เพลงกินผัก ผลไม้
2. ผลส้ม
3. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ได้แก่ กระดาษโปสเตอร์สีดำ ขนาด 8 × 12 นิ้ว ชอล์กสีต่างๆ ผ้าเช็ดมือ
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำผสมค่อนข้างข้น พู่กัน
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษที่ไม่ใช้แล้วสำหรับขยุ้มเป็นแม่พิมพ์ สีโปสเตอร์ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ได้แก่ กระดาษเปื่อย แผ่นรองปั้น ผ้าพลาสติกปูโต๊ะ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ใบไม้ชนิดต่างๆ กรรไกรปลายมน สีไม้ กาว
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ ได้แก่ จาน กระดาษ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ วัสดุเหลือใช้ กาว กรรไกรปลายมน สีเทียน สีไม้
7. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
8. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

เพลงกินผักผลไม้

กินผัก ผลไม้ ทำให้แข็งแรง
แก้มก็แดงน่ารักหนักหนา
ไก่ ไข่ เนื้อ หมู ปู ปลา
กินแล้วแกล้วกล้าเติบโตว่องไว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย พืช ผัก ผลไม้ **เรื่อง ผักผลไม้ในท้องถิ่น**

แผนการสอนที่ 5 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ผักและผลไม้ในท้องถิ่นมีมากมาย ก่อนรับประทานต้องล้างให้สะอาด เพื่อให้ปลอดภัยจากเชื้อโรค และสารเคมีต่างๆ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อผัก ผลไม้ในท้องถิ่นได้
2. นักเรียนสามารถบอกวิธีการรับประทานผัก ผลไม้ ที่ถูกต้องได้
3. นักเรียนสามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ผักในท้องถิ่น คือ พืชผักที่ปลูกกันในท้องถิ่นเพื่อนำมาประกอบอาหารได้แก่ ผักกาด กระเทียม หอมหัวใหญ่ ผักชะอม ขิง ข่า ตะไคร้ พริก ฯลฯ

ผลไม้ในท้องถิ่น คือ ผลไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งให้ผลตามฤดูกาล ได้แก่ มะม่วง มะละกอ พุทรา น้อยหน่า กล้วย ลำไย สับปะรด ฯลฯ

ผักและผลไม้ ก่อนจะนำมารับประทานนั้นจะต้องล้างน้ำให้สะอาดเพื่อให้ปลอดภัยจากเชื้อโรค และสารเคมีต่างๆ หากล้างไม่สะอาดจะมีโทษต่อร่างกาย เช่น ท้องร่วง คลื่นไส้อาเจียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 8 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมแล้วให้นักเรียนบอกชื่อผัก ผลไม้ ที่ปลูกไว้ที่บ้านของนักเรียนคนละ 1 ชนิด

2. ครูเตรียมกะละมัง น้ำ ผักผลไม้ในท้องถิ่นอย่างละ 1 ชนิดใส่ตะกร้า แล้วให้ตัวแทนนักเรียน 1 คน ออกมาล้างผัก ผลไม้ ให้นักเรียนทั้งห้องดูแล้วให้นักเรียนร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับประทานผัก ผลไม้ที่สะอาด กับการรับประทานผักผลไม้ที่ไม่สะอาด

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 37 นาที)

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม นำกล่องสื่ออุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรม 6 ศูนย์วางไว้บนโต๊ะ

2. ครูแนะนำชื่อศูนย์กิจกรรม แล้วนำกล่องสื่อให้นักเรียนดูทีละกล่องเมื่อดูแล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าสื่อแต่ละกล่องควรอยู่ศูนย์ใด เพราะอะไร

3. ครูและนักเรียนช่วยกันนำกล่องสื่อไปจัดที่โต๊ะศูนย์กิจกรรม

4. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

5. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปผัก ผลไม้ในท้องถิ่นและวิธีการรับประทานผัก ผลไม้ที่สะอาดและถูกต้องตามหลักโภชนาการ

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ผัก ผลไม้ ในท้องถิ่น กะละมังใส่น้ำ น้ำ ตะกร้าใส่ผัก ผลไม้

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 กล่อง

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ได้แก่ ภาพต่างๆ ที่วาดไม่สมบูรณ์ ดินสอ สีเทียน สีไม้

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีผสมอาหาร หรือ สีฝุ่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดมือ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ วัสดุต่างๆ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ได้แก่ แป้งขนมปัง จานรองปั้น สีผสมอาหาร

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน เศษผ้าสีต่างๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง ได้แก่ ใบตอง ไม้กลัดใบตอง กรรไกรปลายมน

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย ต้นไม้ที่รัก **เรื่อง ชื่อและลักษณะของต้นไม้**

แผนการสอนที่ 6 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ต้นไม้มีชื่อและลักษณะแตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อต้นไม้ในท้องถิ่นได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิดได้
3. นักเรียนสามารถเล่นเกมตามล่าหาสมบัติได้
4. นักเรียนสามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
7. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิตที่เจริญเติบโตและแพร่พันธุ์ได้ ต้นไม้มีหลายชนิดแต่ละชนิดมีชื่อแตกต่างกันไป เช่น ต้นไม้สัก ต้นไม้ไผ่ ต้นมะม่วง ต้นลำไย ต้นสับปะรด ต้นดอกเฟื่องฟ้า ต้นชาทอง ต้นดอกเข็ม ฯลฯ นอกจากจะมีชื่อต่างกันแล้ว ต้นไม้ทุกชนิดยังมีลักษณะของต้นแตกต่างกันด้วย เช่น บางต้นสูง บางต้นเตี้ย บางต้นใหญ่ บางต้นเล็ก บางต้นเป็นพุ่ม บางต้นเป็นกอ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 10 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนเดินทัศนศึกษารอบๆ บริเวณโรงเรียนแล้วสนทนาถึงชื่อและลักษณะของต้นไม้ที่พบเห็นแต่ละต้นว่ามีชื่อเรียกว่าต้นอะไร มีลักษณะอย่างไร

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 35 นาที)

1. ให้นักเรียนเล่นเกมตามล่าหาสมบัติ

1.1 ครูนำกล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีไปซ่อนตามลายแทงสมมติให้เป็นกล่องสมบัติ

1.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แจกลายแทงตามหาสมบัติกลุ่มละ 1 แผ่น

1.3 ให้นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันหาสมบัติตามเส้นทางลายแทงที่ได้รับ

1.4 หากกลุ่มใดสามารถค้นหากล่องสมบัติได้ครบก่อนถือว่าเป็นผู้ชนะ

1.5 ครูกล่าวคำชมเชยและให้กำลังใจ

1.6 ให้นักเรียนช่วยกันสำรวจดูกล่องสมบัติว่ามีอะไรบ้าง ครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนไม่รู้จัก

2. นักเรียนและครูช่วยกันนำสื่ออุปกรณ์ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

3. ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

3.1 ให้นักเรียนและครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลงานตามหน่วยที่เรียนก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรม

3.2 ให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ละ 15 นาที หากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดให้นำผลงานที่ปฏิบัติเก็บไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าปฏิบัติกิจกรรมยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างอยู่ได้

3.3 ให้นักเรียนที่เข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน และนักเรียนสามารถเข้าศูนย์กิจกรรมได้ไม่เกินศูนย์ละ

4-6 คนโดยในแต่ละศูนย์จะมีป้ายสัญลักษณ์ บอกจำนวนคนที่ให้เข้าปฏิบัติกิจกรรมในทุกศูนย์กิจกรรม

3.4 เมื่อหมดเวลาปฏิบัติกิจกรรมทุก 15 นาที ครูให้สัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนเก็บผลงานวางไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงานจากนั้นให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมในศูนย์อื่นๆที่สนใจได้อีก

3.5 เมื่อนักเรียนได้ยินสัญญาณนกหวีด 3 ครั้งแสดงว่าหมดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของวันนี้ให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปชื่อและลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิด

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ต้นไม้ภายในโรงเรียน

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. เกมตามล่าหาสมบัติ

1.1 กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 กล่อง

1.2 ลายแทงหาสมบัติ

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ได้แก่ ภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ก้านสำลี ผ้าเช็ดมือ

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์ หรือสีน้ำ พู่กัน

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษที่ไม่ใช้แล้วสำหรับขยุ้มเป็นแม่พิมพ์ สีโปสเตอร์ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ได้แก่ แป้งโด แผ่นรองปั้น

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ใบไม้ชนิดต่าง ๆกรรไกรปลายมน กาว

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง ได้แก่ ใบตอง ไม้กลัดใบตอง กรรไกรปลายมน

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการเล่นเกม
3. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
4. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
5. สังเกตการร่วมกิจกรรม
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย ต้นไม้ที่รัก **เรื่อง ส่วนประกอบของต้นไม้**

แผนการสอนที่ 7 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ต้นไม้ประกอบด้วยใบ ดอก ผล กิ่ง ก้าน ลำต้น ราก

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของต้นไม้ได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงส่วนประกอบของต้นไม้ได้
3. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิตที่ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ คือ ราก ลำต้น กิ่ง ก้าน ใบ ดอก ผล

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนร้องเพลงส่วนประกอบของต้นไม้ แล้วสนทนาถึงเนื้อหาเพลง

2. ครูนำต้นไม้ที่เป็นของจริงมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกส่วนประกอบต่างๆ ของต้นไม้ที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 38 นาที)

1. นำกล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีทั้ง 6 ศูนย์กิจกรรม วางไว้บนโต๊ะปิดฝากล่องด้านบนเจาะรูเล็กๆ ไว้ 1 รู

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มออกมาส่องในรูแล้วร่วมกันบอกเพื่อนๆว่าในกล่องนั้นมีอะไรบ้าง จากนั้นนักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่ากล่องแต่ละกล่องน่าจะอยู่ศูนย์กิจกรรมอะไร

3. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 6 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปส่วนประกอบของต้นไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เพลงส่วนประกอบของต้นไม้

2. ต้นไม้ของจริง

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีทั้ง 6 ศูนย์
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเมจิก สีไม้ กระดาษกาว
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีผสมอาหาร หรือ สีฝุ่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ วัสดุต่างๆ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ได้แก่ ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้น
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน เศษผ้าสีต่างๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว ได้แก่ กระดาษเทาขาวชนิดแข็งตัดเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดหัว กระดาษเทาขาวขนาด 5×5 นิ้ว สำหรับวาดรูป ดินสอ สีไม้ สีเทียน ผ้าเช็ดมือ
8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ภาคผนวก

เพลงส่วนประกอบของต้นไม้

ต้นไม้ใดนั้นมีลำต้น และมีดอกผลทุกต้นนั้นล้วนมีใบ
ส่วนอยู่ในดินนั้นรากน้อยใหญ่ กิ่งก้านแขนทั่วไป
ปกปิดใกล้ไกล ใต้ร่มไม้เอย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย ต้นไม้ที่รัก **เรื่อง หน้าที่ของส่วนประกอบของต้นไม้**

แผนการสอนที่ 8 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิต น้ำ ดิน และอากาศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับต้นไม้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถชี้ส่วนประกอบของต้นไม้ได้
2. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของส่วนประกอบของต้นไม้ได้
3. นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่จำเป็นในการปลูกต้นไม้ได้
4. นักเรียนสามารถบอกชื่อต้นไม้ที่ตนนำมาได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิตที่อาศัย น้ำ ดิน อากาศ และแสงแดด ช่วยในการเจริญเติบโต หากขาดสิ่งจำเป็นเหล่านี้ต้นไม้ก็จะไม่เจริญเติบโตและตายในที่สุด ต้นไม้มีรากไว้ช่วยดูดน้ำและอาหาร ลำต้นเป็นเส้นทางลำเลียงอาหารไปยังส่วนต่างๆ ของต้นไม้ ใบทำหน้าที่ หายใจ กิ่งก้านเป็นที่ยึดของใบ ดอกมีหน้าที่ผสมพันธุ์ และผลมีหน้าที่ขยายพันธุ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนำต้นไม้มาจากที่บ้านให้เพื่อนดูแล้วให้บอกว่าเป็นต้นไม้อะไร จากนั้นให้นักเรียนออกมาชี้ส่วนประกอบของต้นไม้ที่ตนนำมา ว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง

2. ครูเตรียมกระถางปลูกต้นไม้ ดิน น้ำ บัวรดน้ำให้พร้อมแล้วให้นักเรียนออกมาปลูกต้นไม้และอภิปรายร่วมกันว่ามีอะไรบ้างที่จำเป็นในการปลูกต้นไม้ และส่วนประกอบของต้นไม้ทำหน้าที่อะไรบ้าง โดยครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 39 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม

2. แจกกล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 กล่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งกล่องของตนไปรอบๆ วงกลม สมาชิกในกลุ่มสังเกตดูสิ่งที่อยู่ในกล่องให้จำให้ได้มากที่สุด

4. ครูให้เสียงสัญญาณหยุดส่งของ แล้วเก็บกล่องมาวางไว้บนโต๊ะแล้วถามแต่ละกลุ่มว่ามีอะไรในกล่องบ้าง เมื่อแต่ละกลุ่มตอบเสร็จแล้วให้นักเรียนทั้งหมดแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่ากล่องนี้ควรจะอยู่ศูนย์กิจกรรมใด

5. เวียนให้นักเรียนเล่นจนครบ 6 กล่อง

6. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

7. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

8. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

9. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

10. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหน้าที่ของส่วนประกอบของต้นไม้และสิ่งจำเป็นในการปลูกต้นไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ต้นไม้ของจริง

2. อุปกรณ์สำหรับปลูกต้นไม้ เช่น กระถาง ดิน น้ำ บัวรดน้ำ

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเทียน สีไม้ ดินสอ

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ พู่กัน หลอดกาแฟ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ที่ผสมค่อนข้างข้น ส่วนต่างๆ ของพืช ฟองน้ำ กรรไกร กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ได้แก่ กระดาษเปื่อย แผ่นรองปั้น พลาสติกปูโต๊ะ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากนิตยสาร ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษนิตยสารที่ไม่ใช้แล้ว กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ ได้แก่ จานกระดาษ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ วัสดุเหลือใช้ กาว กรรไกรปลายมน สีเทียน สีไม้

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการอภิปรายร่วมกัน
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย ต้นไม้ที่รัก **เรื่อง ประโยชน์ของต้นไม้**

แผนการสอนที่ 9 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ต้นไม้มีประโยชน์มากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ สามารถนำมาเป็นอาหาร สร้างที่อยู่อาศัย เครื่องใช้สอยภายในบ้าน ให้ร่มเงา และรากต้นไม้ยังช่วยดูดซึมน้ำไม่ให้เกิดน้ำท่วม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของต้นไม้ได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงต้นไม้ได้
3. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ต้นไม้มีประโยชน์ต่อมนุษย์มากมาย เช่น นำมาเป็นอาหาร นำมาสร้างที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้สอย ช่วยกรองอากาศให้บริสุทธิ์ ให้ร่มเงา นำมาปลูกตกแต่งที่อยู่อาศัยให้สวยงาม ใช้ทำยารักษาโรค และช่วยไม่ให้เกิดนำท่วมเพราะรากของต้นไม้ช่วยดูดซับน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 7 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนฟังนิทานเรื่องต้นไม้วิเศษ แล้วร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหานิทาน

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 38 นาที)

1. นำอุปกรณ์ คือ สีเทียน แปรงฟัน ฟองน้ำ มุ้งลวด แป้งขนมปัง กระดาษสี กาวกิ๊บติดผม หลอดกาแฟตัดเป็นท่อนฯลฯ มาวางไว้บนโต๊ะ (ควรเป็นสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมในวันนี้)

2. ครูแนะนำชื่อศูนย์ กิจกรรมทั้ง 6 ศูนย์ ที่จัดให้นักเรียนในวันนี้ว่ามีศูนย์อะไรบ้าง จากนั้นครูใช้คำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้

2.1 สีเทียน ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

2.2 แปรงฟัน ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

2.3 ฟองน้ำ ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

2.4 มุ้งลวด ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

2.5 แป้งขนมปัง ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

2.6 กระดาษสี ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร

ฯลฯ

3. ครูกล่าวคำชมเชยเมื่อนักเรียนตอบถูก พร้อมให้นักเรียนช่วยกันนำสื่ออุปกรณ์ดังกล่าวไปจัดเข้าศูนย์ให้ถูกต้อง

4. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

5. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนร้องเพลงต้นไม้ 1 รอบ จากนั้นครูร่วมกันสรุปประโยชน์ของต้นไม้

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. นิทานเรื่องต้นไม้วิเศษ

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. สีเทียน แปรงฟัน ฟองน้ำ มุ้งลวด แป้งขนมปัง กระดาษสี กาว กิ๊บติดผม หลอดกาแฟตัดเป็นท่อน ฯลฯ

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ได้แก่ ภาพต่างๆ ที่วาดไม่สมบูรณ์ ดินสอ สีเทียน สีไม้

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงบนมุ้งลวด ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ แปรงสีฟันที่ไม่ใช้แล้ว มุ้งลวด รูปภาพต่างๆ ที่ตัดแล้ว กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีฝุ่น ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ได้แก่ แป้งขนมปัง สีผสมอาหาร จานรองปั้น

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะภาพด้วยกระดาษสี ได้แก่ รูปภาพสำหรับปะ กระดาษสีต่างๆ กาว ผ้าเช็ดมือ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ ได้แก่ หลอดกาแฟสีต่างๆ ตัดเป็นท่อนยาวขนาด 1 นิ้ว เชือกผูกปมติดกระดาษ กิ๊บติดผม

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. เพลงต้นไม้
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังนิทานและร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง ต้นไม้วิเศษ

นิดเป็นเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2 นิสัยเกเรชอบแกล้งเพื่อน ซึ่งในวันนี้เป็นวันที่คุณครูบอกให้นักเรียนนำต้นไม้มาปลูกที่โรงเรียนคนละ 1 ต้น นักเรียนทุกคนปลูกต้นไม้ด้วยความสุขสนุกสนาน มีแต่นิดที่ไม่สนใจปลูกเลย เอาแต่เล่นแกล้งคนอื่น แก้วเป็นเพื่อนร่วมห้องของนิดวันนี้แก้วนำต้นดอกมะลิมาปลูกแก้วตั้งใจปลูกอย่างดี พอปลูกเสร็จแล้วแก้วนั่งมองผลงานของตนด้วยความภูมิใจ แต่แล้วแก้วก็ร้องไห้โฮเมื่อนิดวิ่งมาเหยียบต้นไม้ของแก้วหัก นิดซึ่งทำต้นไม้ของแก้วหัก กลับนั่งหัวเราะพร้อมพูดว่า “สมน้ำหน้า” พัดซึ่งเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดวิ่งไปบอกคุณครู “คุณครูครับนิดแกล้งแก้วครับ” คุณครูจึงทำโทษนิดแล้วให้นิดขอโทษแก้ว พร้อมทั้งปลอบใจแก้วว่า “ไม่เป็นไรลูก วันพรุ่งนี้แก้วนำมาปลูกใหม่ได้ไหมจ๊ะ” ตอนกลางคืนนิดนอนหลับแล้วฝันไปว่า ตนหลงทางเข้าไปยังสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งมีแต่ความแห้งแล้ง นิดรู้สึกร้อนมาก หาต้นไม้สักต้นก็ไม่มี นิดกลัวนิดวิ่งไปอย่างไม่รู้จุดหมาย นิดหิวน้ำ โอ๊ย ทั้งร้อนทั้งหิวน้ำ น้ำอยู่ไหน บ้านอยู่ไหน พ่อจ๋าแม่จ๋าช่วยนิดด้วย ทันใดนั้นนิดก็ได้ยินเสียงหนึ่งพูดขึ้นว่า “มานี่ซิจ๊ะ หนูนิด” นิดหันไปมองแล้วนิดก็ตกใจแทบแย่ที่เห็นต้นไม้เล็กๆ ต้นหนึ่งพูดได้ “หนูหิวหนูร้อนใช่ไหมจ๊ะมาทางนี้ซิจ๊ะฉันมีร่มเงาและน้ำให้หนูดื่ม” นิดเดินเข้านิดเห็นต้นไม้เล็กขยายเป็นต้นไม้ใหญ่มากมายหลายต้น มีแม่น้ำใสเย็นไหลผ่าน มีเสียงนกร้องเพลงไพเราะ มีสัตว์ต่างๆ มากมายวิ่งเล่นอย่างสนุกสนานและต้นไม้ต้นเดิมก็พูดว่า “หนูนิดเห็นไหมจ๊ะเราเป็นต้นไม้ ที่ให้ประโยชน์มากมายแก่มนุษย์และสัตว์นอกจากจะให้ร่มเงาเรายังให้น้ำเพื่อไว้ดื่มไว้ใช้ ให้อาหาร และเรายังดูดซับน้ำป้องกันไม่ให้พื้นดินเกิดความแห้งแล้ง หรือเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ พวกเราจะช่วยกันโอบอุ้มหนูไม่ให้หนูร้อนหรือหิว” นิดมีความสุขมากแต่แล้วนิดก็ตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงแม่ “นิดตื่นเถอะลูกสายแล้วต้องรีบไปโรงเรียนนะ” นิดจึงรู้ว่าตนเองฝันไป นิดมีความสุขมากในความฝัน วันนี้นิดไปโรงเรียน นิดนำต้นไม้ไป 2 ต้น ต้นหนึ่งนิดจะปลูกเอง ส่วนอีกต้นนิดนำมาให้แก้วเพื่อขอโทษตั้งแต่นั้นนิดก็เป็นเด็กดีและรักต้นไม้

เพลงต้นไม้

ต้นไม้ปลูกไว้ได้อาศัยร่มเงา ส่วนไม้ดอกเราปลูกเอาไว้ได้ใช้สอย
ไม้ผลปลูกดีได้เก็บผลกินอร่อย เราต้องหมั่นคอยบำรุงไว้ไม่ละเลย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย ต้นไม้ที่รัก **เรื่อง โทษของต้นไม้**

แผนการสอนที่ 10 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

ต้นไม้บางชนิดเป็นอันตรายต่อมนุษย์

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อต้นไม้ที่มีโทษได้อย่างน้อย 4 – 5 ชนิด
2. นักเรียนสามารถบอกโทษของต้นไม้แต่ละชนิดได้
3. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถเล่นเกมกล่องจ๋าเจ้าอยู่ที่ไหนได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
7. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

ต้นไม้นอกจากจะมีประโยชน์ต่อมนุษย์แล้วบางชนิดยังมีโทษก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ เช่นต้นไมยราบ ต้นชะอม ต้นศรนารายณ์ ต้นกระบองเพชร ต้นมะนาว ต้นดอกกุหลาบ ฯลฯ ต้นไม้เหล่านี้มีหนามแหลมคมทำให้เกิดบาดแผลได้ ส่วนต้นกล้วย ต้นมะละกอ ต้นดอกรัก จะมียางก่อให้เกิดอาการแพ้เป็นผื่นคันได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยครูนำต้นไม้ที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์เช่น ต้นกระบองเพชร ต้นไมยราบ ต้นกุหลาบ ฯลฯ ให้นักเรียนดูและอธิบายถึงโทษของต้นไม้เหล่านี้

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงต้นไม้ชนิดอื่นๆ นอกเหนือจากที่ครูนำมาให้ดูว่ามีต้นอะไรบ้าง มีโทษอย่างไร

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 39 นาที)

1. ให้นักเรียนเล่นเกม กล่องจ๋าเจ้าอยู่ที่ไหน

1.1 เตรียมกล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะ 6 กล่อง

1.2 แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกตัวแทนกลุ่มละ 1 คนเพื่อปิดตาคลำหากล่อง ส่วนนักเรียนที่เหลือให้เป็นผู้บอกทางไปหากล่องของแต่ละกลุ่ม

1.3 ให้วางกล่องตามจุดต่างๆ พร้อมให้เสียงสัญญาณในการเริ่มเล่นเกม

1.4 กลุ่มใดสามารถหากล่องก่อนถือว่าเป็นผู้ชนะ

1.5 ครูกล่าวคำชมเชยและให้กำลังใจ

2. ให้นักเรียนช่วยกันนำกล่องสื่ออุปกรณ์ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

3. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรม

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปโทษของต้นไม้
2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน
3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ต้นไม้ที่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ เช่น ต้นกระบองเพชร ต้นไมยราบ ต้นกุหลาบ ฯลฯ

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 กล่อง
2. ผ้าปิดตา
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ได้แก่ กระดาษโปสเตอร์สีดำขนาด 8 x 12 นิ้ว ชอล์กสีต่าง ๆ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียนสีโปสเตอร์หรือสีน้ำ พู่กัน ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษปิดทับ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ เชือกขนาดต่างๆ (ควรเป็นเชือกนิ่ม) กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ได้แก่ ดินเหนียว แผ่นกระดาษแข็งสำหรับรองปั้น
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ได้แก่ กระดาษวาดเขียนหรือกระดาษนิตยสารขนาด 6 x 8 นิ้ว กรรไกรปลายมน กาว
8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ส่วนต่าง ๆ ของพืช (ใบ,เมล็ด) กาว กรรไกรปลายมน ผ้าเช็ดมือ

9. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
10. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนา
2. สังเกตการเล่นเกม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย สัตว์ที่น่ารู้ **เรื่อง สัตว์เลี้ยง**

แผนการสอนที่ 11 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

สัตว์เลี้ยงเป็นสัตว์ที่คนเรานำมาเลี้ยงไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์เลี้ยงได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสัตว์เลี้ยงได้
3. นักเรียนสามารถร้องเพลงสัตว์เลี้ยงได้
4. นักเรียนสามารถตอบปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงได้
5. นักเรียนสามารถร่วมสนทนาและตอบคำถามได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
7. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
8. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
10. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
11. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
12. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

สัตว์เลี้ยงเป็นสัตว์ที่คนเรานำมาเลี้ยงไว้ เพื่อใช้งาน เพื่อเป็นอาหาร และเลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น เลี้ยงเป็ด ไก่ ปลา หมู ไว้เป็นอาหาร เลี้ยงสุนัข ไว้เฝ้าบ้าน เลี้ยงแมวไว้จับหนู เลี้ยงนก ปลาเงินปลาทอง ไว้ดูเล่น เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนตอบปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงแล้วครูเฉลยคำตอบ

2. ให้นักเรียนร้องเพลงสัตว์เลี้ยง แล้วร่วมสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเพลง

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. ครูนำบัตรภาพสัตว์เลี้ยง 6 ชนิดคือ เป็ด ไก่ หมู แมว สุนัข นก ติดไว้ที่โต๊ะทำกิจกรรมและติดไว้ที่กล่องสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูยน์ศิลปะเสรี

2. ให้นักเรียนออกมาจับฉลากว่าตนได้บัตรภาพสัตว์เลี้ยงชนิดใด แล้วให้จับกลุ่มตามชนิดของสัตว์เลี้ยงที่เหมือนกันจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันนำกล่องสื่ออุปกรณ์ที่มีภาพสัตว์เลี้ยงนั้นไปจัดที่โต๊ะกิจกรรมให้ถูกต้อง

3. ให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าศูนย์กิจกรรมที่ตนจัดคือศูนย์อะไร แล้วให้บอกชื่อศูนย์ให้ครูและเพื่อนทราบ

4. ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

4.1 ให้นักเรียนและครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลงานตามหน่วยที่เรียนก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรม

4.2 ให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ละ 15 นาที หากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดให้นำผลงานที่ปฏิบัติเก็บไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าปฏิบัติกิจกรรมยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างอยู่ได้

4.3 ให้นักเรียนที่เข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน และนักเรียนสามารถเข้าศูนย์กิจกรรมได้ไม่เกินศูนย์ละ 4- 6 คน โดยในแต่ละศูนย์จะมีป้ายสัญลักษณ์ บอกจำนวนคนที่ให้เข้าปฏิบัติกิจกรรมในทุกศูนย์กิจกรรม

4.4 เมื่อหมดเวลาปฏิบัติกิจกรรมทุก 15 นาที ครูให้สัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนเก็บผลงานวางไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมในศูนย์อื่นๆ ที่สนใจได้อีก

4.5 เมื่อนักเรียนได้ยินสัญญาณนกหวีด 3 ครั้งแสดงว่าหมดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของวันนี้ให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

5. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปชื่อและประโยชน์ของสัตว์เลี้ยง

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง

2. เพลงสัตว์เลี้ยง

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. บัตรภาพสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ หมู แมว สุนัข นก

2. กล่องสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ได้แก่ ภาพต่างๆ ที่วาดไม่สมบูรณ์ ดินสอ สีเทียน สีไม้

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ หลอดกาแฟ พู่กัน

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีฝุ่น ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ได้แก่ ดินน้ำมัน แผ่นกระดาษแข็งสำหรับรองปั้น

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะภาพด้วยกระดาษสี ได้แก่ รูปภาพ กระดาษสีต่างๆ กาว ผ้าเช็ดมือ

8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ ได้แก่ จานกระดาษ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ วัสดุเหลือใช้ กาว กรรไกรปลายมน สีเทียน สีไม้

9. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

10. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ภาคผนวก

ปริศนาคำทาย

อะไรเอ่ย... มีหางคล้ายแส้ แต่มีสี่ขา มีผมหน้าม้า ร้องว่า ฮี้ ฮี้ (ม้า)
อะไรเอ่ย... เป็นเพื่อที่ดี มีคามซื่อสัตย์ เสียงดังฟังชัด หัดไว้เฝ้าบ้าน (สุนัข)
อะไรเอ่ย... หนูเห็นหลบหน้า มันชอบกินปลา เคล้าแข็งเคล้าขา อยู่กับเจ้าของ (แมว)
อะไรเอ่ย... อยู่เล้ามีไข่ ลอยไปเหนือน้ำ มีหัวหน้านำ ทำเสียง ก้าบ ก้าบ (เป็ด)
อะไรเอ่ย... เช้าตื่นขึ้นขัน เย็นนั่งจับคอน มีหางมีหงอน ตอนเช้าปลุกคน (ไก่)
อะไรเอ่ย... สองหูยาวตั้ง ขนปุยเป็นมัน หางสั้นสี่ขา ตามันแจ๋วแหว๋ว (กระต่าย)

เพลงสัตว์เลี้ยง

ไก่เอ่ยไก่ เลี้ยงไว้กินไข่เรื่อยมา
วัวควายไถนา ปลูกข้าวมากับเรา
ม้าพาชีเอาไว้ขี่เที่ยวไป
สุนัขตัวใหญ่เอาไว้ไล่ขโมยเอย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย สัตว์ที่น่ารู้ **เรื่อง สัตว์น้ำ**

แผนการสอนที่ 12 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

สัตว์น้ำเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ ซึ่งมีทั้งสัตว์น้ำจืดและน้ำเค็ม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์น้ำได้
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงสัตว์น้ำได้
3. นักเรียนสามารถบอกชื่อสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมได้
4. นักเรียนสามารถสนทนาและตอบคำถามร่วมกันได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
7. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

สัตว์น้ำเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ ซึ่งมีทั้งสัตว์น้ำจืดและน้ำเค็ม

สัตว์น้ำจืด คือสัตว์ที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำ ลำคลอง เช่น ปลาดุก ปลาช่อน ปลาตะเพียน ปลานิล กุ้ง หอย ปู ฯลฯ

สัตว์น้ำเค็ม คือสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเล เช่น ปลาวาฬ ปลาฉลาม ปลาโลมา ปลาหมึก ม้าน้ำ หอยนางรม หอยแครง กุ้ง ปูแสม ปูเสสวน ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมแล้วร้องเพลงสัตว์น้ำ จากนั้นสนทนา ซักถามเกี่ยวกับเนื้อเพลงโดยมีบัตรภาพสัตว์นำประกอบ

2. ให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์น้ำที่นักเรียนรู้จัก พร้อมอธิบายรูปร่างของสัตว์น้ำนั้นๆ

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 39 นาที)

1. ครูนำถังใส่น้ำที่ใส่น้ำไว้แล้วค่อนถัง มาวางไว้บริเวณหน้าชั้นเรียน

2. นำภาพสัตว์น้ำเช่น เต่า ปลา ปู กุ้ง หอย ปลาหมึก มาพับใส่ตลับปิดให้มิดชิดแล้วน้ำไปลอยน้ำ ในถัง ส่วนภาพสัตว์น้ำอีกชุดหนึ่งนำไปติดที่กล่องสื่ออุปกรณ์ทั้ง 6 กล่อง

3. ให้นักเรียนแต่ละคนช้อนตลับคนละ 1 ตลับ แล้วเปิดดูว่าตนได้ภาพสัตว์น้ำชนิดใด จากนั้นให้จับกลุ่มตามสัตว์น้ำชนิดเดียวกัน

4. ให้แต่ละกลุ่มนำกล่องสื่ออุปกรณ์ที่มีภาพสัตว์น้ำชนิดเดียวกันกับกลุ่มตนติดอยู่มาช่วยกันสำรวจสื่ออุปกรณ์ว่ามีอะไรบ้างแล้วบอกครูและเพื่อน

5. ให้นักเรียนทั้งแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าแต่ละกล่องควรอยู่ศูนย์กิจกรรมใด พร้อมนำสื่ออุปกรณ์ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

6. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

7. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

8. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

9. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปชื่อและลักษณะของสัตว์น้ำ

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เพลงสัตว์น้ำ
2. บัตรภาพสัตว์น้ำ

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. ถังใส่น้ำที่ใส่น้ำไว้ค่อนถัง มา 1 ถัง ตลับยา รูปภาพสัตว์น้ำ ที่ช้อนปลา
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ได้แก่ กระดาษโปสเตอร์สีดำขนาด 8 x 12 นิ้ว ชอล์กสีต่าง ๆ ผ้าเช็ดมือ
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ พู่กัน ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษปิดทับ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ เชือกขนาดต่างๆ (ควรเป็นเชือกนิ่ม) กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ได้แก่ แป้งขนมปังสีผสมอาหาร จานรองปั้น
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษนิตยสารที่ไม่ใช้แล้ว กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ส่วนต่าง ๆ ของพืช (ใบ,เมล็ด) กาว กรรไกรปลายมน ผ้าเช็ดมือ
8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละ
9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการร่วมกิจกรรม
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

เพลงสัตว์น้ำ

มาพวกเรามา มาเล่นน้ำเร็วไว
ไวพวกเราไว หอย ปู กุ้ง ปลา
เราเป็นสัตว์น้ำ อยู่ในน้ำทุกเวลา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย สัตว์ที่น่ารู้ **เรื่อง สัตว์ป่า**

แผนการสอนที่ 13 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

สัตว์ป่ามีหลายชนิด และอาศัยอยู่ในป่า

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงสัตว์ป่าได้
2. นักเรียนสามารถบอกชื่อและชนิดของสัตว์ป่าได้
3. นักเรียนสามารถแยกสื่ออุปกรณ์ตามศูนย์ต่างๆ ได้ ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถเล่นเกมต่อหางให้ฉันหน่อยได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

สัตว์ป่า คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในป่า มีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดมีชื่อแตกต่างกันไป เช่น เสือ สิงโต เก้ง กวาง นก กระรอก กระต่าย ลิง งู หมี ช้าง ยีราฟ นกยูง แรด ควายป่า หมูป่า สมัน เนื้อทราย ละมั่ง เลียงผา กระทิง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนเล่นเกม ต่อหางให้ฉันหน่อย เมื่อเล่นเกมเสร็จแล้วให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมเพื่อร่วมสนทนากับครูและเพื่อนถึงชื่อสัตว์ในเนื้อหาเกมว่ามีอะไรบ้าง สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างอย่างไร อาศัยอยู่ที่ไหน กินอะไรเป็นอาหาร นักเรียนเคยเห็นสัตว์เหล่านี้ไหม เคยเห็นที่ไหน

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. นำรูปภาพสัตว์ป่า 6 ชนิด คือ ช้าง สิงโต เสือ กวาง กระต่าย ลิง ติดกล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

2. นำสื่ออุปกรณ์บางอย่างของแต่ละศูนย์มาวางรวมกันบนโต๊ะแล้วให้นักเรียนช่วยกันแยกใส่กล่องตามคำสั่งของครูดังนี้

2.1 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การวาดภาพระบายสีใส่กล่องช้าง

2.2 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การพับสีใส่กล่องสิงโต

2.3 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้มใส่กล่องเสือ

2.4 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การปั้นดินน้ำมันใส่กล่องกวาง

2.5 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การพับกระดาษใส่กล่องกระต่าย

2.6 แยกสื่อที่ใช้ในศูนย์การประดิษฐ์จากใบตองใส่กล่องลิง

3. ครูกล่าวคำชมเชย แล้วให้นักเรียนช่วยนำกล่องสื่อไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

4. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนร้องเพลงสัตว์ป่า 1 รอบ แล้วให้ช่วยกันสรุปชื่อและชนิดของสัตว์ป่า

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เกมต่อหางให้ฉันหน่อย

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. บัตรภาพ ช้าง สิงโต เสือ กวาง กระต่าย ลิง

2. กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 กล่อง

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเทียน สีไม้ ดินสอ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน พู่กันสีโปสเตอร์หรือสีน้ำผสมค่อนข้างข้น

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ได้แก่กระดาษวาดเขียน กระดาษที่ไม่ใช้แล้วสำหรับขยุ้มเป็นแม่พิมพ์ สีโปสเตอร์หรือสีฝุ่นฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ได้แก่ ดินน้ำมัน แผ่นกระดาษแข็งสำหรับรองปั้น

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ได้แก่ กระดาษวาดเขียนหรือกระดาษนิตยสารขนาด 6 x 8 นิ้ว กรรไกรปลายมน กาว

8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง ได้แก่ ใบตอง ไม้กลัดใบตอง กรรไกรปลายมน

9. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

10. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. เพลงสัตว์ป่า
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นเกม
2. สังเกตการร่วมสนทนา
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

เพลงสัตว์ป่า

ป่าใหญ่ต้นไม้แน่นหนา นั้นมีสัตว์ป่าอาศัย หมี เสือ เก้ง กวาง ลิง ช้าง มากมาย กระต่าย นกนานาพันธุ์

ไก่ป่าขันเสียงเจื้อยแจ้ว แว่วๆ ชะนีพร่ำขาน ฝูงผึ้งเป็นหมู่ ทั้งงูเลื้อยคลาน เสาะหาอาหารทั่วไพร

เกมต่อหางให้ฉันหน่อย

อุปกรณ์

ภาพส่วนหัวของสัตว์ติดไม้และภาพส่วนหางของสัตว์ติดไม้เพื่อให้ถือเดิน

จำนวนผู้เล่น

ไม่จำกัดจำนวน

วิธีเล่น

1. ครูแจกภาพส่วนหัวของสัตว์ติดไม้และแจกภาพส่วนหางของสัตว์ติดไม้ให้นักเรียนคละกันไป
2. แล้วให้เสียงสัญญาณและคำสั่งว่า ให้จับคู่หัวหางสัตว์ให้ถูกต้อง นักเรียนวิ่งพร้อมส่งเสียงร้องเป็นสัตว์ที่ตนถืออยู่แล้วหาคู่ให้ได้
3. ใครจับคู่ช้าหรือหาคู่ไม่ได้ถือว่าแพ้คัดออก
4. ถ้าต้องการเล่นใหม่ให้เก็บภาพทั้งหมดมารวมกันแล้วแจกให้นักเรียนใหม่พร้อมให้สัญญาณใหม่จนกว่าจะได้คู่ชนะเลิศคือคู่ที่จับคู่ได้เร็วที่สุด

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย สัตว์ที่น่ารู้ **เรื่อง สัตว์ใช้งาน**

แผนการสอนที่ 14 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

สัตว์ใช้งานเราเลี้ยงไว้เพื่อช่วยผ่อนแรงในการทำงาน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์ใช้งานได้ 4 – 5 ชนิด
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสัตว์ใช้งานได้
3. นักเรียนสามารถร้องเพลงควายได้
4. นักเรียนสามารถสนทนาและตอบคำถามได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
6. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
7. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
9. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
10. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
11. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

สัตว์ใช้งานคือสัตว์บกกินพืชเป็นอาหารมี 4 เท้า ขนาดลำตัวใหญ่และแข็งแรงเรานำมาเลี้ยงไว้เพื่อช่วยผ่อนแรงในการทำงาน เช่น เลี้ยงวัว ควายไว้ไถนา เลี้ยงช้างไว้ลากซุง เลี้ยงม้าไว้ขี่เป็นพาหนะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในการสอนขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมแล้วสนทนาและซักถามเกี่ยวกับสัตว์ใช้งาน โดยใช้คำถามดังต่อไปนี้
   1.1 มีสัตว์อะไรบ้างที่เราเลี้ยงไว้ใช้งาน
   1.2 สัตว์เหล่านั้นมีลักษณะเช่นไร
   1.3 สัตว์เหล่านั้นกินอะไรเป็นอาหาร
   1.4 สัตว์เหล่านั้นใช้ทำงานอะไร
2. ให้นักเรียนร้องเพลง ควาย 1 รอบ

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม แล้วแจกบัตรคำชื่อศูนย์ให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชื่อ โดยครูอ่านชื่อศูนย์ให้นักเรียนอ่านตาม

2. ครูวางกล่องสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีแล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มสำรวจสื่อหากสื่อในกล่องใดตรงกับบัตรชื่อศูนย์ที่กลุ่มตนถืออยู่ให้ติดบัตรชื่อศูนย์นั้นลงบนกล่อง

3. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

4. ให้นักเรียนช่วยกันนำกล่องสื่ออุปกรณ์ไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วนกันสรุปชื่อและประโยชน์ของสัตว์ใช้งาน

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เพลง ควาย

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. บัตรคำชื่อศูนย์ 6 ศูนย์ กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติศูนย์กิจกรรม 6 กล่อง

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ได้แก่ ภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ก้านสำลี ผ้าเช็ดมือ

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การ โรยสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีผสมอาหารหรือสีฝุ่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดมือ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ วัสดุต่าง ๆ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ได้แก่ แป้งโด แผ่นรองปั้น

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน เศษผ้าสีต่าง ๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว ได้แก่ กระดาษเทาขาวชนิดแข็งตัดเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดหัว กระดาษเทาขาวขนาด 5×5 นิ้ว สำหรับวาดรูป ดินสอ สีไม้ สีเทียน

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและตอบคำถาม
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

เพลงควาย

ควาย ควาย ควาย
อาหารของควายคือหญ้า(ซ้ำ)

เราเห็นวัวควายอยู่กลางทุ่งนา
เราใช้ไถนาปลูกข้าวให้เรากิน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย สัตว์ที่น่ารู้ **เรื่อง การอนุรักษ์สัตว์**

แผนการสอนที่ 15 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

สัตว์บางชนิดหายาก จึงควรช่วยกันอนุรักษ์ไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสัตว์ป่าอนุรักษ์ได้
2. นักเรียนสามารถฟังนิทานแล้วสนทนาและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการในการอนุรักษ์สัตว์ได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

สัตว์บางชนิดหายากใกล้จะสูญพันธุ์เช่น เลียงผา กระทิง สมัน ละมั่ง เนื้อทราย ดังนั้นเราควรอนุรักษ์สัตว์เหล่านี้ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ โดยการไม่ล่าสัตว์เหล่านี้มาเป็นอาหาร หรือนำมาขาย ไม่ทำลายที่อยู่อาศัยของสัตว์เช่น เผาป่า เพราะจะทำให้สัตว์ ไม่มีที่อยู่อาศัยและสัตว์บางชนิดวิ่งหนีไม่ทันก็ทำให้ถูกไฟเผาตาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนฟังนิทานเรื่องช้างน้อยผจญภัย แล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน และการอนุรักษ์สัตว์ป่า

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. นำสื่ออุปกรณ์ คือ สีเมจิก มุ้งลวดสำหรับแปรงสี แปรงสีฟัน ฟองน้ำ กรรไกร กระดาษเปื่อย กาว ใบไม้ชนิดต่าง กิ๊บติดผม ฯลฯ (ควรเป็นสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีในวันนี้) ใส่รวมกันไว้ในกล่อง แล้วเอาผ้าคลุมไว้

2. นำผ้าปิดตานักเรียนทีละคนแล้วให้นักเรียนลูบคลำของในกล่อง แล้วหยิบออกมา 1 ชิ้น แล้วให้บอกว่าเป็นอะไร

3. ครูกล่าวชมเชยเมื่อนักเรียนทายถูก จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าสื่อที่ตนหยิบมาควรจะอยู่ในศูนย์กิจกรรมใด แล้วให้นำไปใส่กล่องสื่ออุปกรณ์ตามที่ศูนย์กิจกรรมนั้นๆ

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชื่อสัตว์ป่า สัตว์ป่าอนุรักษ์และวิธีการอนุรักษ์สัตว์ป่า

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. นิทานช้างน้อยผจญภัย

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่อง มุ้งลวดสำหรับแปรงสี แปรงสีฟัน ฟองน้ำ กรรไกร กระดาษเปื่อย กาว ใบไม้ชนิดต่างๆ กิ๊บติดผม ฯลฯ

2. ผ้าปิดตา

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเมจิก สีไม้ กระดาษกาว

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวดได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ แปรงสีฟันที่ไม่ใช้แล้ว มุ้งลวด รูปภาพต่างๆ ที่ตัดแล้ว กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ที่ผสมค่อนข้างข้น ส่วนต่างๆ ของพืช ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ได้แก่ กระดาษเปื่อย แผ่นรองปั้น พลาสติกปูโต๊ะ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ใบไม้ชนิดต่างๆ กรรไกรปลายมน กาว

8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ ได้แก่ หลอดกาแฟสีต่างๆ ตัดเป็นท่อนยาวขนาด 1 นิ้ว เชือกผูกปมติดกระดาษ กิ๊บติดผม

9. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

10. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน

2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการฟังนิทานและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

นิทานเรื่องช้างน้อยผจญภัย

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง อุดมสมบูรณ์ ไปด้วยต้นไม้และสัตว์ป่า และในป่าแห่งนี้ยังมีโขลงช้างอยู่กลุ่มใหญ่ ช้างน้อยกับแม่ก็อยู่ในโขลงช้างนี้ ช้างน้อยเป็นสัตว์ที่มีนิสัยซุกซนอยากรู้อยากเห็น แม่ช้างจึงต้องดูแลช้างน้อยเป็นพิเศษ แล้ววันหนึ่งช้างน้อยเห็นกระต่ายวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนานจึงอยากเล่นด้วยจึงวิ่งตามกระต่ายไป จนทำให้พลัดหลงกับแม่ ช้างน้อยหาทางกลับไปหาแม่ไม่เจอช้างน้อยกลัวมาก ช้างน้อยเจอกวาง ช้างน้อยถามกวางว่า "กวางจ๋าเห็นแม่ฉันไหม" กวางบอก "ไม่เห็นจ๊ะช้างน้อย" ช้างน้อยเดินไปอีกเจอลิงโหนต้นไม้ ช้างน้อยถามลิงว่า “ลิงจ๋าเห็นแม่ฉันไหม “ลิงบอก "ไม่เห็นจ๊ะช้างน้อย" ช้างน้อยได้ยินเสียงสัตว์หลายชนิดวิ่งส่งเสียงมาแต่ไกล มี เสือ เก้ง กระรอก สิงโต หมี กวาง ลิง กระทิง แรด หมูป่า เนื้อทรายละมั่ง ฯลฯ “หนีเร็ว หนีเร็ว ไฟไหม้” ช้างน้อยตกใจ เปลวไฟลามไปทั่วป่า ช้างน้อยกลัว ช้างน้อยวิ่ง ๆ สัตว์บางตัวหนีไฟไม่ทันก็ถูกไฟคลอกตาย ช้างน้อยรู้สึกเหนื่อยเหลือกำลัง เมื่อวิ่งพ้นไฟมาแล้วช้างน้อยถามว่า “ พี่นกจ๋า ไฟป่ามาจากไหน” พี่นกตอบว่า “คนเป็นผู้เผาป่า” ช้างน้อยสงสัยมากว่าคนคือใครหนอ รูปร่างเป็นอย่างไร ทำไมจึงใจร้ายอย่างนี้ แล้วช้างน้อยก็ได้เห็นคน เมื่อเขาใช้ปืนยิงพี่กวางจนล้มตาย สัตว์ป่าน้อยใหญ่ได้ยินเสียงปืนต่างแตกตื่นวิ่งหนีรวมทั้งช้างน้อยด้วย ช้างน้อยรู้สึกกลัวสิ่งที่พี่นกเรียกว่าคนมาก ช้างน้อยอยากให้ คนรักป่าและรักสัตว์ป่า ช้างน้อยไม่อยากให้คนยิงเพื่อนๆ ของช้างน้อย ช้างน้อยเดินจากมาด้วยความเหงาหงอย “ ช้างน้อย มาทำอะไรที่นี่แม่เจ้าตามหา” พี่งูตัวใหญ่พูดกับช้างน้อย “ พี่งูจ๋า แม่ฉันอยู่ไหน” พี่งูบอกว่า “ เจ้าเลียบไปทางฝั่งน้ำอีกสักครู่เจ้าก็จะได้พบแม่” ช้างน้อยดีใจมากกล่าวขอบคุณพี่งูแล้วเดินทางต่อไปจนในที่สุดช้างน้อยก็ได้พบแม่ แม่ช้างกอดลูกไว้ด้วยความรัก ช้างน้อยจึงเล่าเรื่องราวที่พบมาให้แม่ฟัง แม่ช้างจึงบอกลูกว่า “อันตรายมีอยู่มากมายลูกอย่าซุกซนจนลืมระวังตัวนะลูก” ช้างน้อยรับปากแม่ว่าจะเป็นช้างที่ดีเชื่อฟังแม่ ช้างน้อยจึงรู้สึกมีความสุขและปลอดภัยเมื่ออยู่กับแม่และอยู่กับโขลงช้างในป่าใหญ่แห่งนี้

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย รูปร่างรูปทรง **เรื่อง การลากเส้น**

แผนการสอนที่ 16 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

เส้นต่างๆ ทำให้เกิดรูปร่างที่แตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อเส้นต่างๆ ได้
2. นักเรียนสามารถลากเส้นต่างๆ ตามครูบอก กลางอากาศได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
4. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
5. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
7. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
9. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

การลากเส้นต่างๆ ทำให้เกิดรูปร่างที่แตกต่างกันและมีชื่อเรียกรูปร่างต่างๆ ที่เกิดจากการลากเส้นคือ เส้นตรง เส้นทแยง เส้นโค้ง เส้นหยัก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. **เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียน**วาดเส้นต่างๆ กลางอากาศ ตามครูบอก เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก ฯลฯ แล้วให้นักเรียนพูดตามไปด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

2. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมแล้วนำบัตรภาพเส้นต่างๆ ให้นักเรียนดูแล้วสนทนาร่วมกันว่าเป็นเส้นอะไร นักเรียนเคยเห็นเส้นอย่างนี้ไหม เคยเห็นที่ไหน มีสิ่งใดเหมือนเส้นนี้

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. ครูนำกล่องใส่อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีวางไว้บนโต๊ะแล้วนำออกมาให้นักเรียนดูทีละกล่องพร้อมหยิบสื่อในกล่องให้นักเรียนดู 2- 3 ชิ้นแล้วทายว่าสื่อที่อยู่ในกล่องนี้ควรอยู่ในศูนย์กิจกรรมอะไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ จนครบทั้ง 6 กล่อง

2. ให้นักเรียนช่วยกันนำสื่อไปจัดตามศูนย์กิจกรรม

3. ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

3.1 ให้นักเรียนและครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลงานตามหน่วยที่เรียนก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรม

3.2 ให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจของนักเรียน โดยใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ละ 15 นาที หากนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดให้นำผลงานที่ปฏิบัติเก็บไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นนักเรียนสามารถที่จะเข้าปฏิบัติกิจกรรมยังศูนย์กิจกรรมที่ว่างอยู่ได้

3.3 ให้นักเรียนที่เข้าปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ปฏิบัติกิจกรรมเป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน และนักเรียนสามารถเข้าศูนย์กิจกรรมได้ไม่เกินศูนย์ละ 4-6 คน โดยในแต่ละศูนย์จะมีป้ายสัญลักษณ์ บอกจำนวนคนที่ให้เข้าปฏิบัติกิจกรรมในทุกศูนย์กิจกรรม

3.4 เมื่อหมดเวลาปฏิบัติกิจกรรมทุก 15 นาที ครูให้สัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนเก็บผลงานวางไว้บริเวณที่จัดเก็บผลงาน จากนั้นให้นักเรียนเข้าปฏิบัติกิจกรรมในศูนย์อื่นๆ ที่สนใจได้อีก

3.5 เมื่อนักเรียนได้ยินสัญญาณนกหวีด 3 ครั้งแสดงว่าหมดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมของวันนี้ให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

4. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

5. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

6. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนช่วยกันสรุปการลากเส้นโดยมีบัตรภาพเส้นต่างๆ ประกอบ

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. บัตรภาพเส้นต่างๆ

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องใส่อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 6 กล่อง

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ได้แก่ กระดาษโปสเตอร์สีดำขนาด 8 × 12 นิ้ว ชอล์กสีต่างๆ ผ้าเช็ดมือ

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวด ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ แปรงสีฟันที่ไม่ใช้แล้ว มุ้งลวด รูปภาพต่างๆ ที่ตัดแล้ว กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ วัสดุต่าง ๆ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ได้แก่ ดินน้ำมัน แผ่นกระดาษแข็งสำหรับรองปั้น

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่างๆ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน เศษผ้าสีต่าง ๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ ได้แก่ หลอดกาแฟสีต่าง ๆ ตัดเป็นท่อนยาวขนาด 1 นิ้ว เชือกผูกปมติดกระดาษ กิ๊บติดผม

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. บัตรภาพเส้นต่างๆ
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย รูปร่างรูปทรง **เรื่อง เส้น รูปร่าง**

แผนการสอนที่ 17 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

เส้นต่างๆ สามารถนำมาต่อเป็นรูปร่างต่างๆ ได้ตามต้องการ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อเส้นต่างๆ ได้
2. นักเรียนสามารถบอกรูปร่างที่เกิดจากเส้นเชือกที่นำมาวางได้
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามได้
4. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นทแยง เส้นหยัก สามารถนำมาต่อ เป็นรูปร่างต่างๆ ได้ตามต้องการ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 5 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนปิดตาแล้วคลำในกล่องหยิบเชือกออกมาคนละ 1 เส้น แล้วครูใช้คำถามดังนี้

1.1 นักเรียนเคยเห็นสิ่งนี้หรือไม่ นักเรียนเห็นที่ไหนบ้าง

1.2 นักเรียนจับดูแล้วรู้สึกอย่างไร

1.3 มีอะไรบ้างที่นักเรียนว่าคล้ายสิ่งนี้

2. ให้นักเรียนวางเชือกของตนเป็นเส้นต่างๆ พร้อมบอกเส้นที่เกิดจากการวางเชือกให้ครูและเพื่อนทราบ

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 40 นาที)

1. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

2. วางกล่องสื่ออุปกรณ์ ศูนย์ที่1 (ศูนย์2 ศูนย์3 ศูนย์4 ศูนย์5 ศูนย์6) วางไว้ตรงกลางวงกลมที่นักเรียนนั่ง

3. ให้นักเรียนส่งลูกบอลไปรอบๆ วง เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณนกหวีด 1 ครั้ง ให้หยุดส่งลูกบอล ถ้าลูกบอลตกที่ใครให้เข้าไปดูสื่อในกล่องแล้วทายว่าเป็นกล่องสื่อศูนย์กิจกรรมอะไร

4. ครูให้เสียงสัญญาณนกหวีด 3 ครั้งให้เล่นต่อและทายศูนย์จนครบ 6 ศูนย์

5. ให้นักเรียนช่วยกันนำกล่องสื่ออุปกรณ์ไปจัดที่ศูนย์กิจกรรม

6. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

7. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

8. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

9. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนช่วยกันสรุปชื่อและรูปร่างที่เกิดจากเส้น

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เชือก กล่องใส่เชือก

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่ออุปกรณ์ทั้ง 6 ศูนย์ ลูกบอล
2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเทียน สีไม้ ดินสอ
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีผสมอาหารหรือสีฝุ่น ฟองน้ำ ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ที่ผสมค่อนข้างข้น ส่วนต่างๆ ของพืช ฟองน้ำ กรรไกร กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ได้แก่ ดินเหนียว แผ่นกระดาษแข็งสำหรับรองปั้น
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะภาพด้วยกระดาษสี ได้แก่ รูปภาพ กระดาษสี กาว ผ้าเช็ดมือ
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ ได้แก่ จานกระดาษ กระดาษโปสเตอร์สีต่าง ๆ วัสดุเหลือใช้ กาว กรรไกรปลายมน สีเทียน สีไม้
8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
4. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
5. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
6. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย รูปร่างรูปทรง **เรื่อง รูปเรขาคณิต**

แผนการสอนที่ 18 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

รูปเรขาคณิต มีรูปร่างแตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นเกมกลุ่มฉันอยู่ไหนได้
2. นักเรียนสามารถบอกชื่อรูปเรขาคณิตและชื่อเส้นต่างๆ ที่ประกอบเป็นรูปเรขาคณิตได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
4. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
7. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
9. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

รูปเรขาคณิต คือ รูปร่างที่เกิดจากการนำเส้นตรง เส้นทแยง เส้นโค้ง มาต่อกันเป็นรูปร่างต่าง ๆ เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปครึ่งวงกลม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 7 นาที)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนเล่นเกมกลุ่มฉันอยู่ไหน

2. นำรูปทรงเรขาคณิตให้นักเรียนดูแล้วให้บอกชื่อ และบอกชื่อเส้นต่างๆ ที่ประกอบเป็นรูปเรขาคณิต

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 38 นาที)

1. ให้นักเรียนทายกล่องปริศนาโดยครูหยิบกล่องที่มีรูปสามเหลี่ยม (สี่เหลี่ยมจตุรัส สี่เหลี่ยมคางหมู ครึ่งวงกลม วงกลม ทีละกล่อง) ติดอยู่ให้นักเรียนดูแล้วทายนักเรียนดังนี้

1.1 ศูนย์อะไรเอ่ย ที่ใช้ก้านสำลีระบายสี

1.2 ศูนย์อะไรเอ่ย ที่ต้องใช้น้ำชุบกระดาษ และใช้พู่กัน

1.3 ศูนย์อะไรเอ่ย ใช้เชือกหลายเส้น

1.4 ศูนย์อะไรเอ่ย ทำเป็นขนมกินอร่อย

1.5 ศูนย์อะไรเอ่ย ต้องใช้กรรไกรตัดกระดาษไม่ใช้แล้วมาทำภาพให้สวยงาม

1.6 ศูนย์อะไรเอ่ย มีใบไม้มากมาย

2. กล่าวคำชมเชย แล้วให้นักเรียนช่วยกันนำกล่องสื่ออุปกรณ์ไปจัดศูนย์กิจกรรม

3. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

4. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ

5. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

6. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

7. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ให้นักเรียนและครูช่วยกันสรุปรูปเรขาคณิตและเส้นต่างๆ ที่ทำให้เกิดรูปเรขาคณิต

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. เกม กลุ่มฉันอยู่ไหน
2. รูปทรงเรขาคณิต

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. บัตรภาพ สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมจตุรัส สีเหลี่ยมดางหมู หกเหลี่ยม ครึ่งวงกลม วงกลม
2. กล่องสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ได้แก่ ภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ก้านสำลี ผ้าเช็ดมือ
4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ พู่กัน ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ เชือกขนาดต่างๆ (ควรเป็นเชือกนิ่ม) กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ
6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ได้แก่ แป้งขนมปัง สีผสมอาหาร จานรองปั้น
7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษนิตยสารที่ไม่ใช้แล้ว กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ
8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ส่วนต่างๆ ของพืช (ใบ,เมล็ด) กาว กรรไกรปลายมน ผ้าเช็ดมือ
9. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์
10. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน
2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการเล่นเกม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก

เกมกลุ่มฉันอยู่ไหน

อุปกรณ์

รูปเรขาคณิตต่างๆ เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม สีต่างๆ กล่องใส่รูปทรงเรขาคณิต นกหวีด

จำนวนผู้เล่น

ไม่จำกัดจำนวน

วิธีการเล่น

1. ให้นักเรียนหยิบรูปเรขาคณิตต่าง ๆ เช่น วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม สีต่างๆ ซึ่งอยู่ในกล่องคนละ 1 ชิ้น
2. ให้ฟังเสียงสัญญาณ 1 ครั้งจากครูพร้อมคำสั่งเช่น
   2.1 จับกลุ่มรูปทรงเรขาคณิตที่มีรูปทรงเหมือนกัน
   2.2 จับกลุ่มรูปทรงเรขาคณิตที่มีรูปทรงต่างกันกัน
   2.3 จับกลุ่มรูปทรงเรขาคณิตที่มีสีเหมือนกัน
   2.4 จับกลุ่มรูปทรงเรขาคณิตที่มีสีต่างกัน
3. เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณและคำสั่งให้นักเรียนวิ่งหากลุ่มของตน ใครช้าหรือหากลุ่มไม่พบถือว่าแพ้คัดออก จากนั้นเล่นต่อไปจนกว่าจะได้ผู้ชนะ

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย รูปร่างรูปทรง **เรื่อง รูปร่าง รูปทรง คล้ายรูปเรขาคณิต**

แผนการสอนที่ 19 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

รูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัวเรา มีรูปร่าง รูปทรงที่แตกต่างกัน บางสิ่งคล้ายรูปเรขาคณิต

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกสิ่งต่างๆ ที่ตัวคล้ายรูปเรขาคณิตได้
2. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
3. นักเรียนสามารถจัดศูนย์กิจกรรมร่วมกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

รูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่างๆ รอบๆ ตัวเรา มีรูปร่าง รูปทรงที่แตกต่างกัน บางสิ่งคล้ายรูปเรขาคณิต เช่น ลูกบอล ผลส้ม ลูกปิงปอง ปากกระถางดอกไม้ คล้ายรูปวงกลม กระดาน หนังสือ ทีวี สมุด คล้ายรูปสี่เหลี่ยม หมอนอิงสามเหลี่ยม ขนมแซนวิช ปิรามิด คล้ายรูปสามเหลี่ยม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 6 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยให้นักเรียนสำรวจดูสิ่งต่างๆในห้องเรียนที่มีรูปร่างคล้ายรูปเรขาคณิต โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบดังนี้

1.1 มีสิ่งใดที่มีรูปร่างคล้ายรูปสามเหลี่ยม

1.2 มีสิ่งใดที่มีรูปร่างคล้ายรูปสี่เหลี่ยม

1.3 มีสิ่งใดที่มีรูปร่างคล้ายรูปวงกลม

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 39 นาที)

1. ครูนำกล่องสื่ออุปกรณ์ทั้ง 6 ศูนย์กิจกรรมวางเรียงกันพร้อมแนะนำชื่อศูนย์กิจกรรม

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่มแล้ว แจกอุปกรณ์ให้กลุ่มละ 5 ชนิด

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าสื่อที่ตนได้รับเป็นสื่ออุปกรณ์ของศูนย์กิจกรรมใดแล้วช่วยกันนำไปใส่กล่องให้ถูกต้อง

4. ครูกล่าวชมเชยแล้วให้นักเรียนช่วยกันนำสื่อไปจัดที่ศูนย์กิจกรรม

5. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

6. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

7. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

8. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปรูปร่างรูปทรงคล้ายรูปเรขาคณิต

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. ของเล่นในห้องเรียน

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. กล่องสื่ออุปกรณ์ทั้ง 6 ศูนย์กิจกรรม

2. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ได้แก่ ภาพต่างๆ ที่วาดไม่สมบูรณ์ ดินสอ สีเทียน สีไม้

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์ หลอดกาแฟ พู่กัน

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีโปสเตอร์หรือสีฝุ่น ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ได้แก่ แป้งโด แผ่นรองปั้น

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน ใบไม้ชนิดต่าง ๆกรรไกรปลายมน กาว

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง ได้แก่ ใบตอง ไม้กลัดใบตอง กรรไกรปลายมน

8. ป้ายสัญลักษณ์บอกจำนวนคนในการเข้าศูนย์แต่ละศูนย์

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ผลงานนักเรียน

2. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนา
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

หน่วย รูปร่างรูปทรง **เรื่อง รูปร่าง รูปทรงอิสระ**

แผนการสอนที่ 20 **เวลา 50 นาที**

สาระสำคัญ

รูปร่าง รูปทรง อิสระจะมีรูปร่างที่ไม่เหมือนรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสิ่งของที่มีรูปร่างรูปทรงอิสระได้
2. นักเรียนสามารถสนทนาร่วมกันได้
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้
4. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
5. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือกได้อย่างสนุกสนาน
7. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเองได้
8. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรม
9. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

รูปร่าง รูปทรง อิสระจะมีรูปร่างที่ไม่เหมือนรูปร่าง รูปทรงเรขาคณิต สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเราที่มีรูปร่าง รูปทรงอิสระมีมากมายเช่น ต้นไม้ ตัวเรา นก แมลง ไก่ เครื่องบิน รถจักรยาน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะไม่มีรูปร่าง รูปทรงเป็นสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม ครึ่งวงกลม เราเรียกสิ่งเหล่านี้ว่ารูปร่าง รูปทรงอิสระ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

(เวลาที่ใช้ในขั้นนำ 8 นาที)

1. เตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี โดยทบทวนรูปทรงต่างๆ

2. ให้นักเรียนเดินดูรอบๆ บริเวณโรงเรียนโดยให้นักเรียนจับและลูบคลำดูสิ่งต่างๆ ที่นักเรียนเห็นจากนั้นให้ตอบคำถามของครูดังนี้

2.1 สิ่งที่นักเรียนเห็นมีอะไรบ้าง

2.2 สิ่งที่นักเรียนเห็นมีรูปร่างอย่างไร

2.3 เวลาจับลูบคลำแล้วรูปสึกอย่างไร

3. เมื่อนักเรียนตอบครูอธิบายเพิ่มเติมว่าสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเรา มีรูปร่างหลากหลายมีสิ่งของบางอย่างที่มีรูปร่างไม่เป็นรูปเรขาคณิตเช่น ต้นไม้บางชนิด สัตว์ต่างๆ เราเรียกสิ่งเหล่านี้ว่ารูปทรงอิสระ

ขั้นสอน

(เวลาที่ใช้ในขั้นสอน 37 นาที)

1. ให้ตัวแทนนักเรียน 1 คน มาแนะนำชื่อศูนย์กิจกรรมที่จัดในวันนี้ว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง

2. ครูนำต้นไม้มา 1 ต้น ทำเป็นต้นไม้สอยดาว

3. นำภาพสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดศูนย์กิจกรรมในวันนี้ จากนั้นพับรูปภาพเป็นสี่เหลี่ยมใช้ด้ายเส้นเล็กมัดติดต้นไม้

4. นำไม้มาให้นักเรียนสอยดาวแล้วเปิดดู แล้วบอกครูและเพื่อนว่าตนได้รูปภาพอะไร ภาพสื่อที่ตนได้อยู่ศูนย์กิจกรรมไหน

5. ครูและนักเรียนทบทวนข้อตกลงและเกณฑ์ในการประเมินผลงานก่อนปฏิบัติกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

6. ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามความสนใจ

7. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการพร้อมกับให้กำลังใจด้วยคำพูดและท่าทาง

8. ถ้านักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียว ครูต้องใช้คำพูดชักชวนให้นักเรียนสนใจปฏิบัติกิจกรรมอื่นบ้าง

9. ก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที ครูให้สัญญาณเพื่อให้เด็กเตรียมตัวเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

(เวลาที่ใช้ในขั้นสรุป 5 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปรูปร่างรูปทรงอิสระโดยมีบัตรภาพสิ่งของที่มีรูปร่างรูปทรงอิสระประกอบ

2. ให้นักเรียนตั้งชื่อผลงานของตนและอธิบายผลงานที่ชอบที่สุด แล้วนำผลงานที่ปฏิบัติทุกชิ้นไปไว้ในที่เก็บผลงาน

3. หมุนเวียนนำผลงานจัดแสดงไว้ที่บริเวณสำหรับแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อประกอบการสอนขั้นนำ

1. สิ่งของรอบๆ บริเวณโรงเรียน

สื่อประกอบการสอนขั้นสอน

1. ต้นไม้ 1 ต้น

2. บัตรภาพสื่ออุปกรณ์ เส้นด้าย ไม้สอย

3. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ได้แก่ กระดาษวาดเขียน สีเมจิก สีไม้ กระดาษกาว

4. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ได้แก่ กระดาษวาดเขียน พู่กัน สีโปสเตอร์หรือสีน้ำที่ผสมค่อนข้างข้น

5. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ได้แก่ กระดาษวาดเขียน กระดาษที่ไม่ใช้แล้วสำหรับขยุ้มเป็นแม่พิมพ์ สีโปสเตอร์ ฟองน้ำสำหรับจุ่มสีที่จะใช้พิมพ์ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

6. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ได้แก่ กระดาษเปื่อย แผ่นรองปั้น พลาสติกปูโต๊ะ

7. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ได้แก่ กระดาษวาดเขียนหรือกระดาษนิตยสารขนาด 6 x 8 นิ้ว กรรไกรปลายมน กาว

8. สื่อที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว ได้แก่ กระดาษเทาขาวชนิดแข็งตัดเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดหัว กระดาษเทาขาวขนาด 5×5 นิ้ว สำหรับวาดรูป ดินสอ สีไม้ สีเทียน ผ้าเช็ดมือ

9. นกหวีด

สื่อประกอบการสอนขั้นสรุป

1. ภาพสิ่งของที่มีรูปร่างรูปทรงอิสระ เช่น ภาพนก ภาพรถจักยาน
2. ผลงานนักเรียน
3. กล่องเก็บผลงาน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. สังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. สังเกตการร่วมกิจกรรม
5. สังเกตการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
7. สังเกตการตั้งชื่อและอธิบายผลงาน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภาคผนวก ค

คู่มือครูการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

คู่มือครู
การจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
ชั้นอนุบาลปีที่ 2

คำนำ

การนำแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีไปจัดศูนย์กิจกรรมให้นักเรียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้น ครูควรศึกษาคู่มือครูฉบับนี้ให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อน เพื่อให้ครูนำแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีไปใช้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ คู่มือนี้ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 20 แผน ตารางกำหนดรายการการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีในแต่ละวัน วิธีการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมศิลปะต่างๆ ในศูนย์ศิลปะเสรี 30 กิจกรรม รวมไปถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพห้องเรียน บทบาทหน้าที่ครูในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

ผู้จัดทำหวังว่าคู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้จัดทำ

15 พฤษภาคม 2543

คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ระดับอนุบาลปีที่ 2

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี คือ แผนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งในแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี ผู้ศึกษาได้พยายามจัดเตรียมแผนการสอนจำนวน 20 แผน ตารางกำหนดรายการการจัดกิจกรรมศิลปะในแต่ละวัน วิธีการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมศิลปะต่าง ๆในศูนย์ศิลปะเสรี 30 กิจกรรมไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งครูผู้สอนศึกษาแล้วสามารถนำไปใช้สอนได้ทันที โดยครูผู้สอนเพียงแต่ศึกษาคู่มือครูให้ละเอียดแล้วดำเนินการสอนไปตามคำแนะนำและแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่เตรียมไว้ให้ก็จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี

ส่วนประกอบของแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

1. คู่มือครูเป็นเอกสารคู่มือสำหรับการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
2. แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี 20 แผน
3. ตารางกำหนดรายการการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีในแต่ละวัน
4. วิธีการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมศิลปะต่างๆ ในศูนย์ศิลปะเสรี 30 กิจกรรม

จุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

จุดประสงค์ในการจัดประสบการณ์ โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีมีดังนี้

1. จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับเด็กปฐมวัย 3 ด้าน คือ ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดริเริ่ม และด้านความคิดละเอียดลออ

2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.1 นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาเรื่องที่เรียน

2.2 นักเรียนเกิดทักษะการทำงานศิลปะต่างๆ

3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามข้อตกลง
5. นักเรียนสามารถเลือกเข้าศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองสนใจได้
6. นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ในศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างถูกวิธี
7. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีที่ตนเองเลือก
8. นักเรียนสามารถตั้งชื่อและอธิบายผลงานของตนเอง
9. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีได้อย่างน้อย 2 กิจกรรมในแต่ละวัน
10. นักเรียนสามารถเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี เป็นเนื้อหาตามแผนการจัดประสบการณ์ตามเทคนิคการสอนแบบร่างภาษาของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 โดยยึดเนื้อหาตามหน่วยการเรียน 4 หน่วยดังนี้

หน่วยพืชผักผลไม้

หน่วยต้นไม้ที่รัก

หน่วยสัตว์น่ารู้

หน่วยรูปร่างรูปทรง

การดำเนินการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีตามที่กำหนดไว้ 20 แผน ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 4 สัปดาห์ แต่ละสัปดาห์สอน 5 วัน เวลาที่ใช้ในการสอนในแต่ละวัน 50 นาที โดยครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้

แผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

แผนการสอนที่นำมาจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีจะกล่าวรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ไว้

1. ชื่อหน่วยการเรียน
2. ชื่อเรื่องที่เรียน
3. เวลาที่ใช้ในการสอนแต่ละแผน

4. สาระสำคัญ
5. จุดประสงค์
6. เนื้อหา
7. กิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป
8. เวลาที่ใช้ในแต่ละขั้น
9. สื่อการเรียนการสอน
10. การวัดประเมินผล
11. ภาคผนวก

ตารางกำหนดรายการการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีในแต่ละวัน

รายการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีในแต่ละวัน วันละ 6 ศูนย์ กิจกรรม เป็นเวลาในการจัดทั้งสิ้น 20 วัน ดังรายการต่อไปนี้

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
1	พืชผักผลไม้	1	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวด ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ศูนย์ที่5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช
		2	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะกระดาษสี ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
		3	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว
		4	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ
		5	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่าง ๆ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง
2	ต้นไม้ที่รัก	6	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
		7	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่าง ๆ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว
		8	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ
		9	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวด ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะกระดาษสี ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ
		10	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
3	สัตว์ที่น่ารู้	11	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะกระดาษสี ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ
		12	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช
		13	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง
		14	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่าง ๆ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
		15	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวด ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ
4	หน่วยรูปร่างรูปทรง	16	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การแปรงสีบนมุ้งลวด ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินน้ำมัน ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่าง ๆ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การร้อยหลอดกาแฟ
		17	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสี ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การโรยสีบนบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยพืช ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นดินเหนียว ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การฉีกปะกระดาษสี ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ
		18	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพระบายสีด้วยจุด ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การหยดสีบนกระดาษเปียก ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยเชือก ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งขนมปัง ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การสร้างภาพจากพืช

สัปดาห์ที่	หน่วย	วันที่	กิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี
		19	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การต่อเติมภาพ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นแป้งโด ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การตัดปะภาพด้วยใบไม้ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์จากใบตอง
		20	ศูนย์ที่ 1 ศูนย์การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ ศูนย์ที่ 2 ศูนย์การพับสี ศูนย์ที่ 3 ศูนย์การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม ศูนย์ที่ 4 ศูนย์การปั้นกระดาษเปื่อย ศูนย์ที่ 5 ศูนย์การพับกระดาษ ศูนย์ที่ 6 ศูนย์การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว

วิธีการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมศิลปะต่างๆ ในศูนย์ศิลปะเสรี 30 กิจกรรม

ระบุกิจกรรมศิลปะที่นำมาจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีทั้ง 30 กิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางให้ครูศึกษาให้เข้าใจถึงวิธีการจัดกิจกรรมและการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ต้องเตรียมในแต่ละกิจกรรมให้พร้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

1. การวาดระบายสี

กิจกรรมที่ 1 การวาดภาพระบายสี

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษที่ใช้ในการวาดภาพ
2. นำสีเทียน สีไม้ ดินสอ ใส่ภาชนะไว้
3. ให้เด็กวาดภาพในกระดาษที่เตรียมไว้ จะกำหนดเนื้อหาในการวาดหรือจะให้วาดตามจินตนาการของเด็กก็ได้

4. ให้ระบายสีภาพที่ตนวาดให้สวยงาม พร้อมตั้งชื่อภาพที่วาด

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน ดินสอ สีไม้ สีเทียน

กิจกรรมที่ 2 การต่อเติมภาพ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. ภาพวาดไม่สมบูรณ์
2. เตรียมสีเทียนใส่ภาชนะให้เด็กใช้ร่วมกัน
3. ให้เด็กต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ ตามความคิดและจินตนาการของตน

สื่ออุปกรณ์ ภาพต่างๆ ที่วาดไม่สมบูรณ์ ดินสอ สีไม้ สีเทียน

ข้อเสนอแนะ ควรเป็นภาพตามเนื้อหาที่เรียน

กิจกรรมที่ 3 การวาดภาพระบายสีด้วยชอล์กสี

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษโปสเตอร์สีดำ ขนาด 8×12 นิ้ว
2. เตรียมชอล์กสีใส่ภาชนะให้เด็กใช้ร่วมกัน
3. ให้เด็กใช้ชอล์กสี วาดภาพและระบายสีตามจินตนาการ

สื่ออุปกรณ์ กระดาษโปสเตอร์สีดำขนาด 8×12 นิ้ว ชอล์กสีต่างๆ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. สามารถใช้กระดาษโปสเตอร์สีเข้ม เช่นสีน้ำเงิน สีน้ำตาล แทนกระดาษโปสเตอร์สีดำได้

2. สามารถแจกกระดาษเป็นแผ่นใหญ่ให้เด็กร่วมกันวาดเป็นกลุ่ม

กิจกรรมที่ 4 การวาดภาพด้วยการพันสีที่หลังนิ้วมือ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมสีเมจิก กระดาษกาว และกระดาษสำหรับวาดภาพ
2. ให้นักเรียนเอาสีเมจิกวางบนหลังนิ้วมือชี้ให้ปลายยื่นออกมาประมาณ 1 นิ้ว แล้วพันด้วยกระดาษกาวให้แน่น
3. ให้นักเรียนวาดภาพลงบนกระดาษสำหรับวาดที่เตรียมไว้

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีเมจิกสีไม้ สีเทียน กระดาษกาว

ข้อเสนอแนะ สามารถนำสีมาพันที่นิ้วมือ 2 สีขึ้นไปก็จะทำให้เกิดภาพซ้อนที่สวยงามขึ้น

กิจกรรมที่ 5 การวาดภาพระบายสีด้วยจุด

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด
2. เตรียมผสมสี และก้านสำลี สำหรับจุ่มสี
3. ให้นักเรียนใช้ก้านสำลีจุ่มสีแล้วจุดลงบนภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด

สื่ออุปกรณ์ ภาพสำหรับระบายสีด้วยจุด สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ จานสี ก้านสำลี ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ถ้าต้องการจุดสีใหม่ให้ใช้ก้านสำลีอันใหม่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ
2 .ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราว แล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

2. การเล่นกับสีน้ำ

กิจกรรมที่ 6 การหยดสีบนกระดาษเปียก

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับหยดสี
2. ใช้ฟองน้ำชุบน้ำลูบบนกระดาษให้เปียกทั่วทั้งแผ่นหรืออาจนำกระดาษไปจุ่มในน้ำก็ได้
3. ผสมสีโปสเตอร์หรือสีน้ำไม่ควรข้นเกินไป
4. ให้เด็กใช้พู่กันจุ่มสีที่ต้องการแล้วหยดลงบนกระดาษ

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ ฟองน้ำ พู่กัน

ข้อเสนอแนะ 1. การหยดสีอาจให้เด็กยกพู่กันให้สูงจากกระดาษพอสมควร ให้ทดลองหยดสีสูงบ้างต่ำบ้าง คือถ้าหยดที่สูงสีที่หยดจะกระจายมาก ถ้าหยดที่ต่ำสีที่หยดก็จะกระจายน้อย

2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อนเพื่อกันสีเปื้อนและเลอะเทอะ
3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
4. ใช้สีฝุ่นแทนสีโปสเตอร์ได้

กิจกรรมที่ 7 การเป่าสีด้วยหลอดกาแฟ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับเป่าสี
2. ผสมสีโปสเตอร์หรือสีน้ำ ค่อนข้างใส ให้เด็กหยดบนกระดาษแล้วใช้หลอดกาแฟจ่อลงใกล้ๆ สีแล้วให้เด็กเป่าสีให้กระจาย

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ หลอดกาแฟ พู่กัน

ข้อเสนอแนะ
1. การเป่าสีจะให้เด็กหยดลงไปที่ละสีแล้วเป่า รอให้แห้งก่อนก็ได้ หรือจะหยดสีใหม่แล้วเป่าทับลงไปก็ได้จะเกิดการผสมสีขึ้น
2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อนเพื่อกันสีเปื้อนและเลอะเทอะ
3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

กิจกรรมที่ 8 การพับสี

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับพับสี จากนั้นพับครึ่งกระดาษให้เป็นรอยกระดาษแล้วคลี่ออก
2. ผสมสีค่อนข้างข้น
3. หยดสีลงบนกระดาษด้านหนึ่งหลายๆ สี ให้อยู่ห่างกันพอสมควร พับกระดาษตามรอยเดิมใช้มือหรือไม้บรรทัดรีดให้เรียบแล้วคลี่ออก จะปรากฏภาพที่สวยงาม เหมือนกันทั้ง 2 ด้าน

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ พู่กัน

ข้อเสนอแนะ 1. การพับสี อาจใช้สีโปสเตอร์จากในขวดหรือสีน้ำจากในหลอดเลยก็ได้ โดยไม่ต้องผสมน้ำ

2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อนเพื่อกันสีเปื้อนและเลอะเทอะ

3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

กิจกรรมที่ 9 การโรยสีบนกระดาษเปียก

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับโรยสี จากนั้นใช้ฟองน้ำชุบน้ำลูบบนกระดาษให้เปียกทั่วทั้งแผ่นหรืออาจนำกระดาษไปจุ่มในน้ำก็ได้
2. ใช้สีที่เป็นผง เช่น สีฝุ่น สีผสมอาหาร โรยบนกระดาษเปียกจะใช้สีเดียวหรือหลายสีก็ได้
3. ยกกระดาษแล้วเอียงไปมา เพื่อให้สีไหลไปมาตามต้องการ สีเมื่อถูกน้ำจะซึมเข้าหากัน

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีผสมอาหาร หรือ สีฝุ่น ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ใช้ด่างทับทิมแทนสีฝุ่น สีผสมอาหารได้

2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อนเพื่อกันสีเปื้อนและเลอะเทอะ

3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

4. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

กิจกรรมที่ 10 การแปรงสีบนมุ้งลวด

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับแปรงสีบนมุ้งลวด
2. ผสมสีค่อนข้างใส
3. ใช้แปรงสีฟันเก่าๆ จุ่มสีที่ผสมค่อนข้างใสเอามาแปรงบนมุ้งลวดเก่าที่ล้างสะอาดแล้วใต้มุ้งลวดวางกระดาษสำหรับแปรงสีไว้ สีที่แปรงจะผ่านมุ้งลวด จะกระจายเป็นฟอง

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ แปรงสีฟันที่ไม่ใช้แล้ว มุ้งลวด รูปภาพต่างๆ ที่ตัดแล้ว(อาจเป็นรูปภาพตามเรื่องที่เรียน) กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ

1. อาจจะหารูปภาพต่างๆ มาวางทับบนกระดาษไว้แล้วแปรงสีผ่านมุ้งลวดจากนั้นดึงเอารูปภาพออกตรงที่เคยวางรูปภาพไว้จะปรากฏเห็นเป็นสีขาว
2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อนเพื่อกันสีเปื้อนและเลอะเทอะ
3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
4. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

3. การพิมพ์ภาพ

กิจกรรมที่ 11 การพิมพ์ภาพด้วยพืช

วิธีการจัดกิจกรรม

1. สำรวจดูพืช ถ้าพืชชนิดไหนมียางต้องล้างน้ำก่อน การตัดพืชต้องตัดให้หน้าเรียบ และตัดหลายๆแบบ ตรงบ้าง เฉียงบ้าง ถ้าพืชมีลักษณะเป็นก้านให้ตัดก้านยาวประมาณ 6 นิ้วเพื่อให้เด็กถือได้ถนัด
2. เตรียมกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพด้วยพืช
3. ผสมสี แล้วจุ่มฟองน้ำลงไป

4. ให้เด็กนำพืชมาใช้เป็นแม่พิมพ์ แตะสีที่ฟองน้ำแล้วนำมาพิมพ์บนกระดาษที่เตรียมไว้

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน สีน้ำหรือสีโปสเตอร์ที่ผสมค่อนข้างข้น ส่วนต่างๆ ของพืช ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ
1. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อน เพื่อกันสีเปื้อนเลอะเทอะ
2. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
3. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

กิจกรรมที่ 12 การพิมพ์ภาพด้วยเชือก

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพด้วยเชือก และกระดาษปิดทับ
2. ผสมสี
3. ตัดเชือกให้มีขนาดต่างๆ กัน ยาวประมาณ 1-2 ฟุต
4. นำเชือกไปจุ่มลงในสีที่ผสมไว้ขนาดพอเหมาะ แล้วนำมาวางลงบนกระดาษเหลือปลายด้านหนึ่งให้ยาวพ้นกระดาษออกมา
5. นำกระดาษอีกแผ่นมาปิดทับบนกระดาษแผ่นแรกใช้มือกดกระดาษแผ่นบนไว้อีกมือหนึ่งดึงเชือกที่อยู่ตรงปลายออก

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน กระดาษปิดทับ เชือกขนาดต่างๆ (ควรเป็นเชือกที่นิ่ม) สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ
1. การวางเชือกลงบนกระดาษ สามารถวางโดยกำหนดให้เป็นรูปภาพต่างๆได้
2. เชือกเส้นหนึ่งใช้ได้เพียงสีเดียว ถ้าจะใช้หลายสีควรใช้เส้นใหม่

3. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อน เพื่อกันสีเปื้อนเลอะเทอะ
4. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
5. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

กิจกรรมที่ 13 การพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพด้วยกระดาษขยุ้ม
2. ผสมสีแล้วจุ่มฟองน้ำลงไป
3. ขยุ้มกระดาษให้มีขนาดต่างๆ กัน
4. ให้เด็กนำกระดาษขยุ้มมาใช้เป็นแม่พิมพ์ แตะสีที่ฟองน้ำแล้วนำมาพิมพ์บนกระดาษที่เตรียมไว้

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน กระดาษที่ไม่ใช้แล้วสำหรับขยุ้มเป็นแม่พิมพ์ ฟองน้ำ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ

1. ถ้าต้องการพิมพ์หลายๆ สี ต้องเปลี่ยนกระดาษที่ขยุ้มใหม่ไปแตะสี
2. หากจุ่มสีมากเกินไป เวลาพิมพ์ภาพจะทึบไม่สวย
3. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อน เพื่อกันสีเปื้อนเลอะเทอะ
4. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
5. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

กิจกรรมที่ 14 การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่างๆ
2. ผสมสีแล้วจุ่มฟองน้ำลงไป
3. ให้เด็กนำวัสดุต่างๆมาใช้เป็นแม่พิมพ์ แตะสีที่ฟองน้ำแล้วนำมาพิมพ์บนกระดาษที่เตรียมไว้

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน วัสดุต่างๆ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ ฟองน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ
1. ถ้าต้องการใช้วัสดุนั้นๆ พิมพ์หลายๆ สี ควรเปลี่ยนวัสดุใหม่ที่เหมือนกันหรือนำไปล้างน้ำให้สะอาดแล้วเช็ดให้แห้ง
2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อน เพื่อกันสีเปื้อนเลอะเทอะ
3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
4. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

กิจกรรมที่ 15 การพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสำหรับพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ
2. ผสมสีแล้วจุ่มฟองน้ำลงไป
3. ให้เด็กใช้นิ้วมือเป็นแม่พิมพ์แตะสีที่ฟองน้ำแล้วนำมาพิมพ์บนกระดาษที่เตรียมไว้

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน ฟองน้ำ สีโปสเตอร์หรือสีน้ำ กระดาษหนังสือพิมพ์ ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ
1. ถ้าต้องการใช้นิ้วเดิมแตะสีใหม่ควรล้างมือที่ชามใส่น้ำไว้แล้วเช็ดให้แห้งเสียก่อน

2. ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปูรองพื้นก่อน เพื่อกันสีเปื้อนเลอะเทอะ
3. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
4. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำหรือเปื้อนสี

4. การปั้น

กิจกรรมที่ 16 การปั้นดินเหนียว

วิธีการจัดกิจกรรม

1. สำรวจดูดินเหนียวก่อนว่าเป็นดินที่สะอาดปราศจากเชื้อโรคไม่มีวัสดุอื่นเจือปน
2. คลึงดินเหนียวให้นุ่ม เหมาะในการปั้นถ้าแข็งเกินไปให้ผสมน้ำให้พอเหมาะ
3. ให้เด็กเล่นปั้นดินเหนียวบนแผ่นรองปั้น
4. เมื่อเล่นเสร็จแล้ว ถ้าต้องการตากให้แห้งให้นำไปตากแดด ถ้าไม่ต้องการตากให้แห้งให้เด็กนำมารวมกันใช้ผ้าซับน้ำห่อเก็บใส่ถุงพลาสติกไว้สามารถนำมาเล่นได้อีก

สื่ออุปกรณ์ ดินเหนียว แผ่นรองปั้น ผ้าพลาสติกปูโต๊ะ

ข้อเสนอแนะ ควรใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ หรือผ้าพลาสติกปูโต๊ะปูรองพื้นก่อน เพื่อกันเปื้อน เลอะเทอะสกปรก

กิจกรรมที่ 17 การปั้นดินน้ำมัน

วิธีการจัดกิจกรรม

1. คลึงดินน้ำมันให้นิ่มก่อน
2. ให้เด็กเล่นปั้นดินน้ำมันบนแผ่นรองปั้น
3. เมื่อเล่นเสร็จแล้วให้เก็บดินน้ำมันใส่ถุงพลาสติกแยกเป็นสี

สื่ออุปกรณ์ ดินน้ำมัน แผ่นรองปั้น

ข้อเสนอแนะ ถ้าต้องการแสดงผลงานเด็กควรใช้ผ้าพลาสติกปูก่อนแล้ววางผลงานเด็กแสดงบนผ้าพลาสติกที่ปู

กิจกรรมที่ 18 การปั้นแป้งโด

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมแป้งโด โดยใช้ส่วนผสมและวิธีผสมดังนี้
   1.1 แป้งสาลี 3 ส่วน
   1.2 เกลือ 1 ส่วน
   1.3 สีผสมอาหาร
   1.4 น้ำมัน
   1.5 น้ำสะอาด
2. นำแป้งกับเกลือผสมกันก่อนเคล้าให้เข้ากันให้ทั่ว เติมน้ำที่ผสมสีไว้โดยเติมน้ำมันทีละน้อยเพื่อไม่ให้ติดมือ ควรผสมสีให้ดูอ่อนๆ แล้วนวดจนแป้งนิ่ม เหนียว
3. แยกแป้งโดเป็นสี ให้เด็กเล่นปั้นบนแผ่นรองปั้น
4. เมื่อเล่นเสร็จแล้วให้เก็บรวมเป็นก้อนเดียวกันแยกเป็นสี ใช้ผ้าชุบน้ำบิดให้หมาดห่อไว้แล้วใส่ถุงพลาสติกอีกที่รัดปลายถุงให้แน่น

สื่ออุปกรณ์ แป้งโดที่ผสมแล้ว แผ่นรองปั้น

ข้อเสนอแนะ
1. ควรเก็บแป้งโดไว้ในตู้เย็นตรงช่องแช่ผักจะสามารถเก็บไว้ได้หลายเดือน
2. หากไม่มีแป้งสาลีอาจใช้แป้งข้าวเจ้า 2 ส่วน กับแป้งข้าวเหนียว 2 ส่วน แทนแป้งสาลีได้
3. ควรใช้ผ้าพลาสติกปูรองพื้นก่อนให้เด็กเล่น

กิจกรรมที่ 19 การปั้นแป้งขนม

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมแป้งขนม โดยใช้ส่วนผสมและวิธีผสมดังนี้
   1.1 แป้งขนม ปัง
   1.2 สีผสมอาหาร
   1.3 น้ำสะอาด
   1.4 น้ำตาล

นำแป้งขนมปังเคล้ากับน้ำ ผสม สีผสมอาหารและน้ำตาล นวดให้เข้ากัน จนแป้งนิ่ม

2. ให้เด็กเล่นปั้นแป้งขนมโดยไม่แยกสี เด็กสามารถใช้แป้งขนมหลายสี ตกแต่งสิ่งที่ตนปั้นได้

สื่ออุปกรณ์ แป้งขนมปังที่ผสมแล้ว จานรองปั้น

ข้อเสนอแนะ เมื่อเล่นเสร็จแล้ว สามารถนำผลงานเด็กอบหรือทอดเป็นขนมได้

กิจกรรมที่ 20 การปั้นกระดาษเปื่อย

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษเปื่อย โดยใช้ส่วนผสมและวิธีผสมดังนี้

1.1 แป้งเปียก ได้มาจาก แป้งมันผสมน้ำเล็กน้อย กวนให้สุก

1.2 กระดาษเปื่อย ได้มาจาก เศษกระดาษหรือกระดาษหนังสือพิมพ์ฉีกเป็นชิ้นเล็กๆ แช่น้ำ ไว้ประมาณ 1 วัน ให้กระดาษเปื่อยเหลือแต่เยื่อ พอกระดาษเปื่อยดีแล้วช้อนเยื่อกระดาษนั้นมาแล้วบีบเอาน้ำออกใส่ภาชนะแล้วขยี้ให้แตก ตวงกระดาษ เปื่อย 10 ส่วน ต่อแป้งเปียก 1 ส่วน ใส่เกลือเล็กน้อยแล้วนวดให้เข้ากัน

2. ให้เด็กปั้นเล่น

สื่ออุปกรณ์ กระดาษเปื่อยที่ผสมแล้ว แผ่นรองปั้น ผ้าพลาสติกปูโต๊ะ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรนำผลงานของเด็กไปตากให้แห้ง เมื่อแห้งแล้วให้เด็กนำมาลงสีตกแต่งให้สวยงาม (หากในขั้นลงสีผลงานเด็กมีเวลาไม่พอสามารถให้ลงสีในวันอื่นที่มีกิจกรรมนี้ได้)

2. ควรใช้ผ้าพลาสติกปูรองพื้นก่อนเพื่อป้องกันความเลอะเทอะ

5. การพับ ตัด ฉีก ปะ

กิจกรรมที่ 21 การฉีกปะภาพด้วยกระดาษสีต่างๆ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษสีต่างๆ กาว

2. เตรียมรูปภาพที่ใช้ในการปะทากาวบริเวณรูปภาพ
3. ให้นักเรียนฉีกกระดาษสีต่างๆ เป็นชิ้นเล็กๆ แล้วปะบนภาพ

สื่ออุปกรณ์ ภาพสำหรับฉีกปะ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ กาว ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
2. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำเมื่อล้างมือเสร็จหรือเช็ดมือที่เปื้อนกาว

กิจกรรมที่ 22 การตัดปะภาพจากกระดาษนิตยสาร

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษนิตยสาร กรรไกร กาว
2. เตรียมกระดาษวาดเขียนที่ใช้ในการปะภาพ
3. ให้นักเรียนตัดรูปภาพต่างๆ จากกระดาษนิตยสาร แล้วนำมาปะเป็นเรื่องราวตามใจชอบบนกระดาษที่ใช้ในการปะ

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน กระดาษนิตยสารที่ไม่ใช้แล้ว กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว
2. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำเมื่อล้างมือเสร็จหรือเช็ดมือที่เปื้อนกาว

กิจกรรมที่ 23 การตัดปะเศษผ้าเป็นรูปต่างๆ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมเศษผ้าสีต่างๆ กาว
2. เตรียมกระดาษที่ใช้ในการปะ
3. ให้นักเรียนตัดเศษผ้า เป็นรูปต่างๆ ทากาวด้านหลังผ้าแล้วปะบนกระดาษที่ใช้ในการปะ

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน เศษผ้าสีต่างๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

2. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำเมื่อล้างมือเสร็จหรือเช็ดมือที่เปื้อนกาว

กิจกรรมที่ 24 การตัดปะภาพด้วยใบไม้

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมใบไม้แห้ง ใบไม้สด ชนิดต่างๆ ที่ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก กาว
2. เตรียมกระดาษที่ใช้ในการปะ
3. ให้นักเรียนตัดใบไม้เป็นรูปต่างๆ ทากาวด้านหลังใบไม้แล้วปะบนกระดาษที่ใช้ในการปะ

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน ใบไม้สดและใบไม้แห้งชนิดต่างๆ กรรไกรปลายมน กาว ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยนำเชือกมาผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานเด็กติดราว

2. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือสำหรับให้เด็กเช็ดมือที่เปียกน้ำเมื่อล้างมือเสร็จหรือเช็ดมือที่เปื้อนกาว

กิจกรรมที่ 25 การพับกระดาษ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษที่ใช้พับ ได้แก่ กระดาษนิตยสาร กระดาษวาดเขียน กระดาษสี กระดาษโปสเตอร์ ฯลฯ
2. สาธิตวิธีการพับให้เด็ก
3. ให้เด็กพับตาม ให้ข้อแนะนำแก่เด็ก
4. ให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียนหรือ กระดาษนิตยสารที่ไม่ใช้แล้วขนาด 6×8 นิ้ว กาว กรรไกรปลายมน

ข้อเสนอแนะ 1. ให้เด็กพับภาพตามเนื้อหาที่เรียนหรือให้พับภาพตามจินตนาการของเด็กก็ได้

2. สามารถนำผลงานที่เด็กพับจัดทำเป็นโบบายตกแต่งห้องเรียนได้โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดทำ

6. การประดิษฐ์

กิจกรรมที่ 26 การสร้างภาพจากพืช

วิธีการจัดกิจกรรม

1. นำส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบ เมล็ด ใส่ภาชนะเตรียมไว้
2. เตรียมกระดาษสำหรับปะ
3. ให้เด็กนำส่วนต่างๆของพืชมาปะติดเป็นรูปภาพต่างๆ หรือให้เด็กวาดรูปลงบนกระดาษก่อนแล้วนำส่วนต่างๆ ของพืชมาปะตกแต่งภาพที่วาด

สื่ออุปกรณ์ กระดาษวาดเขียน ส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบ เมล็ด กาว ผ้าเช็ดมือ

ข้อเสนอแนะ 1. ควรจัดทำราวตากผลงานเพื่อผึ่งผลงานให้แห้งโดยให้เด็กนำผลงานไปผึ่งแล้วใช้ที่ทับกระดาษทับไว้ไม่ให้ปลิว

2. ควรเตรียมผ้าเช็ดมือไว้ให้เด็กเพื่อเช็ดมือ เมื่อล้างมือเสร็จหรือเช็ดมือที่เปื้อนกาว

กิจกรรมที่ 27 การประดิษฐ์หุ่นสวมหัว

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมกระดาษเทาขาวชนิดแข็ง ตัดเป็นเส้นยาว ทำเป็นที่คาดหัว โดยวัดรอบหัวเด็กให้พอดีแล้วติดกาว
2. เตรียมกระดาษเทาขาวขนาด 5 × 5 นิ้ว สำหรับวาดภาพ
3. ให้เด็กวาดภาพบนกระดาษเทาขาวขนาด 5 × 5 นิ้วแล้วให้ระบายสีให้สวยงาม
4. ให้ตัดรูปภาพที่วาดแล้วนำมาติดกระดาษที่ตัดเป็นที่คาดหัว

สื่ออุปกรณ์ กระดาษเทาขาวชนิดแข็งตัดเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดหัว กระดาษเทาขาวขนาด 5 × 5 นิ้ว สำหรับวาดรูป กรรไกร ปลายมน สีไม้ สีเทียน

ข้อเสนอแนะ 1. ให้เด็กวาดภาพลงบนกระดาษสำหรับวาด ตามเนื้อหาที่เรียนหรือวาดตามจินตนาการของเด็ก

2. อาจให้เด็กใช้กระดาษสี หรือวัสดุต่างๆ ตกแต่งภาพที่วาดได้

กิจกรรมที่ 28 การประดิษฐ์จากใบตอง

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมใบตอง
2. เตรียมวัสดุต่าง ๆ เช่น ไม้กลัด กรรไกร
3. สาธิตการประดิษฐ์จากใบตองให้เด็กดู
4. ให้เด็กประดิษฐ์ตามวิธีการสาธิต

สื่ออุปกรณ์ ใบตอง ไม้กลัดใบตอง กรรไกรปลายมน

ข้อเสนอแนะ 1. อาจมีแป้งขนมปังให้เด็กเล่นห่อขนม

2. ให้เด็กทำผลงานประดิษฐ์ใบตองตามความคิดและจินตนาการ

กิจกรรมที่ 29 การประดิษฐ์หน้ากากจานกระดาษ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมจานกระดาษ
2. เตรียมกาว กรรไกร กระดาษสีต่าง ๆ ดินสอสี ดินสอ สีเมจิก
3. ให้เด็กวาดภาพบนหน้ากากจานกระดาษ
4. ให้เด็กตกแต่งระบายสีหน้ากากของตนให้สวยงาม

สื่ออุปกรณ์ จานกระดาษ กระดาษโปสเตอร์สีต่างๆ วัสดุเหลือใช้ กาว กรรไกรปลายมน สีเทียน สีไม้

ข้อเสนอแนะ สามารถใช้ที่เจาะตาไก่ เจาะรู 2 รู ทางด้านข้างของหน้ากาก แล้วให้เด็กนำเชือกมามัดทำเป็นที่คาดหัว หรืออาจให้เด็กตัดกระดาษเป็นเส้นยาวทำเป็นที่คาดแล้วนำหน้ากากมาติด

กิจกรรมที่ 30 การร้อยหลอดกาแฟ

วิธีการจัดกิจกรรม

1. เตรียมหลอดกาแฟสีต่าง ๆ ตัดเป็นท่อนยาวขนาด 1 นิ้ว
2. เตรียมด้ายผูกปมติดกระดาษ กรรไกร
3. ให้เด็กใช้กิ๊บสอดกับด้ายแล้วร้อยหลอดกาแฟ
4. เมื่อร้อยเสร็จแล้วให้เด็กผูกมัดและตัดปลายเส้นด้าย

สื่ออุปกรณ์ หลอดกาแฟสีต่างๆ ตัดเป็นท่อนขนาด1 นิ้ว เชือกผูกปมติด กระดาษ กิ๊บติดผม

ข้อเสนอแนะ สามารถให้เด็กนำลูกปัดมาร้อยสลับหลอดกาแฟ

การจัดสภาพห้องเรียน

1. กว้างขวาง สะดวกแก่การเดินไปมา
2. มีแสงสว่างเพียงพอ
3. การกำหนดพฤติกรรมในการทำกิจกรรม เช่น ให้นั่งทำเป็นศูนย์บนโต๊ะ หรือให้นั่งทำเป็นศูนย์บนพื้นห้องเรียน
4. บรรยากาศมีชีวิตชีวาไม่เคร่งเครียด
5. การจัดศูนย์กิจกรรมต่างๆ ควรเป็นสัดส่วนแยกจากกันพอประมาณ ให้พอเดินไปมาได้สะดวกเวลาเปลี่ยนศูนย์
6. ควรใกล้กับอ่างล้างมือหรือห้องน้ำ
7. ควรมีบริเวณสำหรับแสดงผลงานเด็ก ซึ่งอาจจัดได้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้
   7.1 จัดเป็นป้ายนิเทศแบบเลื่อนไปมาได้
   7.2 จัดเป็นบอร์ดแสดงผลงานในมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน
   7.3 จัดเป็นนิทรรศการแสดงผลงานนอกห้องเรียน
   7.4 จัดเป็นราวโดยนำเชือกผูกเป็นราวแล้วใช้ไม้หนีบ หนีบผลงานของนักเรียนติดราวเชือก
8. ควรมีบริเวณจัดเก็บผลงานเช่น มุมกล่องเก็บงานหรือมุมแฟ้มเก็บงานเป็นรายบุคคล และจัดวางให้สะดวกแก่การหยิบจับ ไม่ควรจัดวางไว้สูงเกินเด็กเอื้อมถึง

บทบาทหน้าที่ของครู

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมด้วยตนเองและให้ทำกิจกรรมที่ตนเลือกอย่างเสรี

2. สร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้มีความสดชื่น แจ่มใส แต่ควรมีระเบียบวินัย

3. เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กแสดงออกทั้งความคิดและการสร้างสรรค์ผลงานแปลกๆ ใหม่ๆ

4. ขณะที่เด็กทำกิจกรรมครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้คำปรึกษาเมื่อเด็กต้องการแต่ไม่ควรบอกหรือให้ทำตามความเห็นของครู

5. เมื่อพบว่าเด็กทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเพียงอย่างเดียวควรเสนอแนะให้เปลี่ยนกิจกรรมอื่นบ้าง จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม เหมาะสมและเพียงพอกับตัวเด็ก

6. เมื่อเด็กทำงานเสร็จทุกครั้งควรให้เล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ทำเพื่อเป็นการพัฒนาภาษาและความคิด ครูควรบันทึกเรื่องที่เด็กเล่า

7. ชมเชยให้กำลังใจ และยอมรับผลงานเด็ก

8. นำผลงานเด็กจัดแสดงบริเวณสำหรับจัดแสดงผลงาน

ข้อแนะนำสำหรับครูในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรี

1. ครูต้องศึกษาเนื้อหาการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีทุกขั้นตอนอย่างละเอียด และศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ รวมถึงสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์ศิลปะเสรีทั้ง 30 กิจกรรม จนเป็นที่เข้าใจอย่างดี เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามที่ต้องการ

2. ครูต้องจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ที่ระบุไว้ในแผนการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีให้ครบทั้ง 30 กิจกรรม และตรวจสอบสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

3. ครูควรจัดเตรียมสถานที่ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมให้เหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะปฏิบัติกิจกรรมและเพียงพอกับจำนวนศูนย์กิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละวัน ลักษณะการจัดสถานที่มีดังนี้

3.1 การจัดสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียน สามารถจัดให้นั่งปฏิบัติบนพื้นห้องเรียน โดยกำหนดแบ่งเขตศูนย์ต่าง ๆ ให้ห่างกันพอสมควร และอาณาบริเวณพื้นที่ในแต่ละศูนย์กว้างขวางเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่จะปฏิบัติกิจกรรม หรืออาจจัดเป็นโต๊ะ

กิจกรรม 6 โต๊ะ โดยกำหนดให้แต่ละโต๊ะเป็น1 ศูนย์กิจกรรมแต่ควรคำนึงถึงขนาดของโต๊ะ และเก้าอี้ให้มีความเหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียนอีกด้วย

3.2 การจัดสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียน สามารถจัดตามระเบียงนอกห้องเรียน แต่ควรคำนึงถึงอาณาบริเวณให้กว้างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และเพียงพอกับศูนย์กิจกรรมที่จัดในแต่ละวัน นอกจากนี้ยังสามารถจัดตามร่มไม้ บริเวณโรงเรียนโดยจัดในลักษณะโต๊ะกิจกรรม หรือปูเสื่อนั่งปฏิบัติกิจกรรมแต่ต้องให้กว้างขวางเพียงพอกับทั้งจำนวนนักเรียน และศูนย์กิจกรรมที่จัดในแต่ละวันเพื่อให้นักเรียนสะดวกในการทำงาน และการเดินไปมาระหว่างศูนย์ในช่วงที่เปลี่ยนศูนย์กิจกรรม

3.3 สถานที่ในการจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีต้องมีอาณาบริเวณใกล้กับอ่างล้างมือหรือห้องน้ำเพื่อให้เด็กสะดวกในการทำความสะอาดร่างกาย ขณะปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ หากไม่สามารถหาสถานที่ได้ดังกล่าว ครูควรจัดเตรียมอ่างล้างมือโดยนำน้ำใส่ถัง มีขันน้ำและผ้าเช็ดมือเตรียมให้พร้อม

4. จัดเตรียมสิ่งของจำเป็นในการป้องกันการเปรอะเปื้อนในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะ เช่น ผ้าเช็ดมือ ผ้ากันเปื้อนให้พร้อม สำหรับผ้ากันเปื้อนอาจใช้เสื้อกันเปื้อนที่เด็กมีแล้วหรือถุงพลาสติกขนาดใหญ่ให้เด็กสวม หรืออาจเป็นเสื้อยืดเก่าของผู้ปกครอง ครู ให้เด็กสวมกันการเปรอะเปื้อนจากการทำกิจกรรมศิลปะ ผ้ากันเปื้อน ควรจัดเตรียมอย่างน้อยคนละ 2 ชุด เพื่อใช้ในการผลัดเปลี่ยนซึ่งครูอาจจัดเตรียมเอง หรือให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมก็ได้

5. ครูจะต้องดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนที่จัดไว้ในแผนการจัดกิจกรรม และสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

6. ครูควรจัดบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนานมีชีวิตชีวา ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมมากที่สุด

7. เมื่อจัดกิจกรรมศูนย์ศิลปะเสรีเสร็จแล้วในแต่ละวันครูควรตรวจสอบดูความเรียบร้อยและจัดเก็บสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อจะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก (Torrance test of Creative thinking figural Form A) ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมชุดที่ 1 การวาดภาพ (Picture Construction) โดยให้เด็กต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดซึ่งเป็นสติ๊กเกอร์รูปไข่ สีเขียว 1 รูป มีความยาวในแนวรีประมาณ 9 ซม. ความกว้างประมาณ 6 ซม. ให้ต่อเติมภาพให้แปลกใหม่ น่าตื่นเต้น และน่าสนใจที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

กิจกรรมชุดที่ 2 การต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ (Picture Completion) โดยให้เด็กต่อเติมภาพให้แปลกจากสิ่งเร้าที่กำหนด เป็นรูปเส้นลักษณะต่าง ๆ มีจำนวน 10 ภาพ เป็นการต่อเติมภาพให้แปลกใหม่ น่าสนใจ และน่าตื่นเต้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แล้วตั้งชื่อภาพที่ต่อเติมเสร็จแล้วให้แปลกใหม่และน่าสนใจ

กิจกรรมชุดที่ 3 การใช้เส้นคู่ขนาน (Parallel Line) โดยให้เด็กต่อเติมภาพจากเส้นคู่ขนาน 30 คู่ แต่ละคู่มีความสูง 2.5 ซม. เส้นคู่ขนานมีระยะห่าง 0.8, 1.3 และ 1.7 ซม. จำนวน 3, 12 และ 15 ตามลำดับ ต่อเติมทั้ง 30 คู่ เน้นการประกอบภาพ โดยใช้เส้นคู่ขนานเป็นส่วนสำคัญของภาพ และต่อเติมภาพให้แปลกแตกต่างไม่ซ้ำกัน แล้วตั้งชื่อภาพที่ต่อเติมด้วย

กิจกรรมทั้ง 3 ชุด ใช้เวลาทดสอบกิจกรรมละ 10 นาที

วิธีเฉพาะในการทดสอบ

เพื่อเป็นแรงจูงใจแก่นักเรียน ให้ครูหรือผู้คุมสอบปฏิบัติดังนี้

1. ครูหรือผู้คุมสอบกล่าวข้อความในทำนองจูงใจนักเรียนทำแบบทดสอบ "ในวันนี้ครูมีขอเล่นมาให้นักเรียนเล่นสนุกๆ โดยให้นักเรียนวาดภาพอะไรก็ได้ ที่นักเรียนคิดว่าภาพนั้นแปลกที่สุดใหม่ที่สุด ซึ่งไม่เคยมีใครวาดมาก่อนและพยายามวาดภาพนั้นให้ต่างกันไปจากคนอื่นๆ และครูขอให้นักเรียนทุกคนจงมีความสนุกสนานกับการวาดภาพในวันนี้"
2. ครูแจกแบบทดสอบให้นักเรียน
3. ครูแจกดินสอดำให้นักเรียน ในกรณีที่เด็กบางคนไม่มี
4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนเองที่หน้าปกให้เรียบร้อย

ครูชี้แจงการทำแบบทดสอบดังนี้

1. จำนวนกิจกรรมในแบบทดสอบนี้มีกิจกรรมที่น่าสนใจอยู่ 3 ชุดด้วยกัน กิจกรรมเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดฝันและวาดภาพออกมาในรูปต่างๆ

2. ครูบอกให้นักเรียนทุกคนเปิดแบบทดสอบหน้าแรก (กิจกรรมชุดที่ 1)

3. ครูอ่านคำชี้แจงการทำกิจกรรมชุดที่ 1 ให้นักเรียนฟังอย่างชัดเจน (และให้นักเรียนอ่านในใจพร้อมไปด้วย)

คำชี้แจง

กิจกรรมชุดที่ 1

1. นักเรียนจะเห็นกระดาษสีเขียวตามรูปที่อยู่ข้างล่างนี้ กระดาษชิ้นนี้ดึงออกมาได้โดยแกะกระดาษที่อยู่ด้านหลังทิ้งไป แล้วนำกระดาษสีเขียวมาติดไว้ทางด้านขวามือ (ครูแสดงวิธีการและชี้ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แต่ไม่ต้องติดกระดาษสีเขียวหน้ากระดาษอีกด้านหนึ่ง)

2. นักเรียนลองคิด แล้ววาดภาพที่แปลกใหม่ ที่ยังไม่เคยมีใครเคยวาดมาก่อน โดยต่อเติมตกแต่งจากกระดาษสีเขียวที่นำมาปะใหม่นี้ เพื่อทำให้ภาพนั้นน่าสนใจและน่าตื่นเต้นมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3. ตั้งชื่อภาพที่วาดให้แปลกที่สุดไว้บนเส้นที่ขีดไว้ให้

4. กิจกรรมชุดที่ 1 ใช้เวลาทำเพียง 10 นาที

5. ครูเริ่มกิจกรรมชุดที่ 2 เมื่อหมดเวลา 10 นาทีแรก

   5.1 ให้นักเรียนเปิดไปหน้ากิจกรรมชุดที่ 2

   5.2 ครูอ่านคำชี้แจงการทำแบบทดสอบ

กิจกรรมชุดที่ 2

1. ให้ต่อเติมตกแต่งจากภาพที่ให้มาข้างล่างนี้ 10 ภาพ

2. ให้คิดวาดภาพให้แปลก แตกต่างไปจากคนอื่น และทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าตื่นเต้นที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ให้ตั้งชื่อภาพแต่ละภาพที่วาดเสร็จแล้วนั้น และเขียนชื่อภาพไว้ในช่องที่ได้กำหนด

4. ให้นักเรียนลงมือทำ

5. กิจกรรมชุดที่ 2 ให้เวลา 10 นาที
6. ครูเริ่มกิจกรรมชุดที่ 3 เมื่อหมดเวลาของกิจกรรมชุดที่ 2
   6.1 ให้นักเรียนเปิดหน้ากิจกรรมชุดที่ 3
   6.2 ครูอ่านคำชี้แจงการทำแบบทดสอบ กิจกรรมชุดที่ 3

กิจกรรมชุดที่ 3

1. ให้วาดภาพโดยต่อเติมตกแต่งจากเส้นคู่ขนานข้างล่างนี้
2. คิดและวาดภาพให้แปลกแตกต่างไปจากคนอื่นให้มากที่สุด
3. ให้นักเรียนลงมือทำ
4. กิจกรรมชุดที่ 3 ให้เวลา 10 นาที

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ จัดแบ่งตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งในที่นี้มี 3 องค์ประกอบคือ

1. ความคล่องในการคิด (Fluency) การตรวจให้คะแนนความคล่องในการคิดจะตรวจให้กิจกรรมชุดที่ 2 และ 3 เท่านั้น คะแนนความคล่องในการคิด นับจากจำนวนภาพที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในกิจกรรมชุดที่ 2 ความคล่องในการคิดสูงสุดหรือทั้งหมดจะเท่ากับ 10 คะแนน ส่วนกิจกรรมชุดที่ 3 ความคล่องในการคิดสูงสุดจะเท่ากับ 30 คะแนน รวมเป็นคะแนนความคล่องในการคิดทั้งหมด 40 คะแนน และการตรวจจะต้องตรวจสอบดูว่าภาพนั้นชัดเจนหรือไม่ ถ้าภาพซ้ำกันก็ให้เพียงภาพเดียว

2. ความคิดริเริ่ม (Originality) การตรวจให้คะแนนความคิดริเริ่มขึ้นอยู่กับความถี่ของภาพที่แตกต่างไปจากธรรมดา โดยดูที่ภาพเป็นหลัก ภาพที่ซ้ำกันมากจะได้คะแนนภาพละ 1 คะแนน ดังมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนทั้ง 3 กิจกรรม ดังนี้

2.1 รายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 1 คือ ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพเด็กผู้ชาย

2.2 รายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 2 คือ

ภาพที่ 1 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีมีชื่อกำกับไว้ ภาพหัวใจ ภาพหน้าคนทุกชนิด ภาพนกทุกชนิด ภาพแว่นตา

ภาพที่ 2 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพหน้าคนหรือรูปร่างคน ภาพหนังสติ๊ก ภาพต้นไม้หรือกิ่งไม้ ภาพดอกไม้

ภาพที่ 3 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพหน้าคนหรือรูปคน ภาพเรือใบ ภาพลูกตา

ภาพที่ 4 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพหอย ภาพหอยทาก ภาพสัตว์ที่ไม่บ่งชื่อเฉพาะ ภาพงู ภาพหน้าคนหรือรูปคน

ภาพที่ 5 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพกะทะหรือถ้วยชาม ภาพปาก ภาพใบหน้า ภาพใบหน้าหรือศีรษะคน ภาพเรือ ภาพเรือใบ ภาพวงกลม ภาพพระจันทร์

ภาพที่ 6 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพใบหน้าหรือศีรษะคน ภาพขั้นบันได

ภาพที่ 7 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพเดียว ภาพใบหน้าหรือรูปร่างคน ภาพรถยนต์ ภาพช้อน ภาพเครื่องหมายคำถาม

ภาพที่ 8 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพคนหรือศีรษะคนหรือรูปร่างคน

ภาพที่ 9 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพคนหรือศีรษะคนหรือรูปร่างคน

ภาพที่ 10 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ ภาพนก ตัวอักษร ก. เป็ด ไก่ ภาพหน้าคน ภาพจมูก

2.3 รายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 3 ภาพที่ไม่มีความหมาย ภาพที่ไม่มีชื่อกำกับไว้ และรูปภาพต่างๆ เช่น หนังสือ ประตู หีบ กล่อง กรอบรูปภาพต่างๆ บ้าน หน้าคน เด็กผู้ชาย เด็กผู้หญิง ผู้ใหญ่ชาย/หญิง สี่เหลี่ยม เสื้อ กางเกง ขวด บันได จรวด รูปทรงเรขาคณิต ตัวอักษร ห่อของขวัญ โทรทัศน์ แก้วน้ำ ถังน้ำ ดอกไม้ ต้นไม้ เทียนไข ไม้บรรทัด

คะแนนความคิดริเริ่มมีดังนี้ กิจกรรมชุดที่ 1 คะแนนสูงสุด 1 คะแนน กิจกรรมชุดที่ 2 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน และกิจกรรมชุดที่ 3 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 คะแนน รวมเป็นคะแนนความคิดริเริ่มทั้งหมด 41 คะแนน

3. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) การตรวจให้คะแนนมีดังนี้

3.1 แต่ละภาพให้คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน

3.2 ส่วนรายละเอียดที่ต่อเติมภาพเพื่อขยายหรืออธิบายภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถือเป็น "ความคิดละเอียดลออ" โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

3.2.1 ส่วนรายละเอียดทุก ๆ ส่วน แต่ถ้าซ้ำกันให้เพียง 1 คะแนน

3.2.2 ระบายสีเพื่อเน้นความสมจริงมากขึ้น

3.2.3 การแรเงาใช้สีอ่อนหรือแก่

3.2.4 การตกแต่งประดับประดาภาพให้มีความหมายยิ่งขึ้น

3.2.5 การตกแต่งทำให้ภาพเปลี่ยนแปลงและมีความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.6 ส่วนละเอียดที่ขยายเพื่อประกอบความเข้าใจภาพมากขึ้น

การให้คะแนนความคิดละเอียดลออไม่จำเป็นต้องนับให้คะแนนทุกอย่างเพราะจะให้คะแนนโดยประมาณจากสเกล 5 คะแนน ในแต่ละกิจกรรม รวม 3 กิจกรรม คะแนนความคิดละเอียดลออทั้งหมดเท่ากับ 15 คะแนน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

แบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์แบบ ก

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....เพศ.....
ชั้น อนุบาล.....โรงเรียนบ้านป่าลาน วันที่สอบ.....เดือน.....
พ.ศ.2543

1. ความคิดคล่องตัว กิจกรรมชุดที่ 2.....
กิจกรรมชุดที่ 3.....
รวม.....

2. ความคิดริเริ่ม กิจกรรมชุดที่ 1 .....
กิจกรรมชุดที่ 2 .....
กิจกรรมชุดที่ 3 .....
รวม.....

3. ความคิดละเอียดลออ (วงกลมรอบตัวเลขที่เหมาะสม)

กิจกรรมชุดที่ 1

1. (0 – 5) 2. (6 – 12) 3. (13 – 19) 4. (20 – 26) 5.(27.....)

กิจกรรมชุดที่ 2

1. (0 – 8) 2. (9 – 17) 3. (18 – 28) 4. (29 – 39) 5.(40.....)

กิจกรรมชุดที่ 3

1. (0 – 7) 2. (8 – 16) 3. (17 – 27) 4. (28 – 37) 5.(38.....)

รวมทั้งหมด.....คะแนน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

กิจกรรมชุดที่ 1 การวาดภาพ

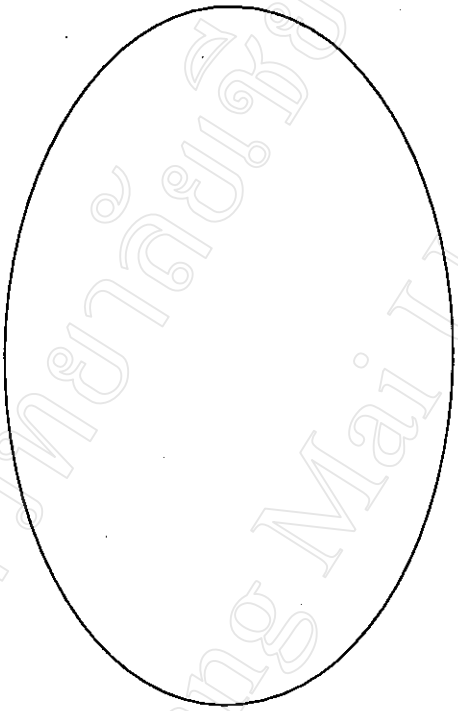

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

กิจกรรมชุดที่ 2 การวาดภาพให้สมบูรณ์

(1)

ชื่อภาพ.....

(2)

ชื่อภาพ.....

(3)

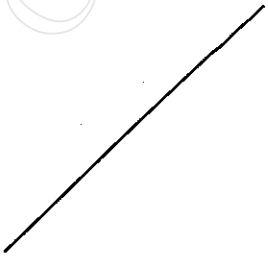

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(4)

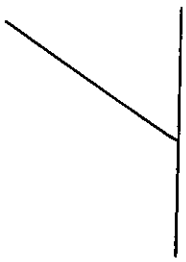

ชื่อภาพ.....

(5)

ชื่อภาพ.....

(6)

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(7)

ชื่อภาพ.....

(8)

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(9)

ชื่อภาพ.....

(10)

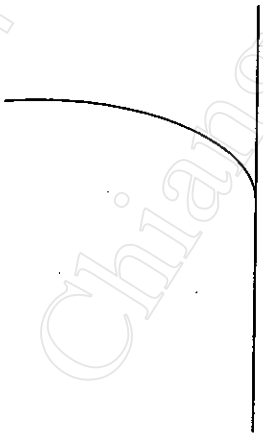

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

กิจกรรมชุดที่ 3 การใช้เส้นคู่ขนาน

(1)

ชื่อภาพ.....

(2)

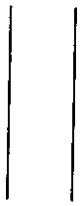

ชื่อภาพ.....

(3)

ชื่อภาพ.....

(4)

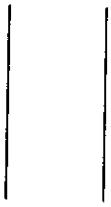

ชื่อภาพ.....

(5)

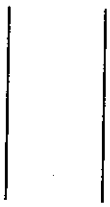

ชื่อภาพ.....

(6)

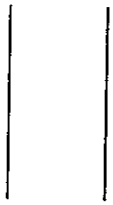

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(7)

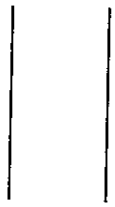

ชื่อภาพ.....

(8)

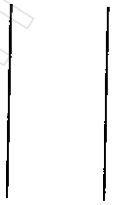

ชื่อภาพ.....

(9)

ชื่อภาพ.....

(10)

ชื่อภาพ.....

(11)

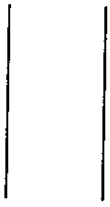

ชื่อภาพ.....

(12)

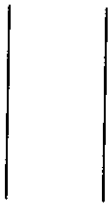

ชื่อภาพ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

(13)

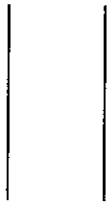

ชื่อภาพ.....

(14)

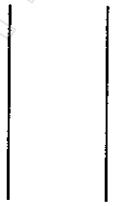

ชื่อภาพ.....

(15)

ชื่อภาพ.....

(16)

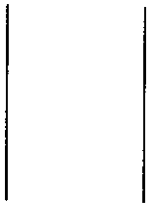

ชื่อภาพ.....

(17)

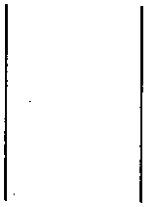

ชื่อภาพ.....

(18)

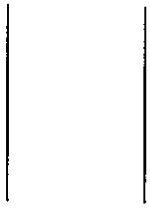

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(19)

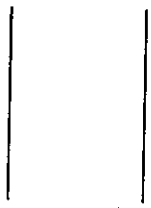

ชื่อภาพ.....

(20)

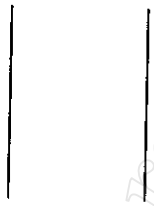

ชื่อภาพ.....

(21)

ชื่อภาพ.....

(22)

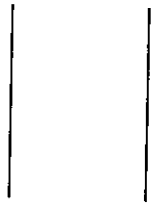

ชื่อภาพ.....

(23)

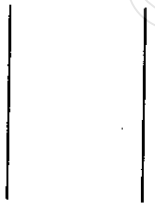

ชื่อภาพ.....

(24)

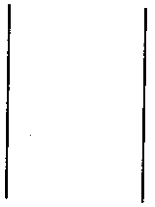

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

(25)

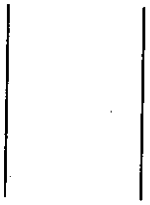

ชื่อภาพ.....

(26)

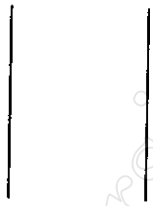

ชื่อภาพ.....

(27)

ชื่อภาพ.....

(28)

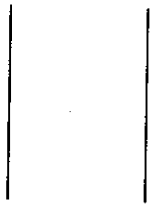

ชื่อภาพ.....

(29)

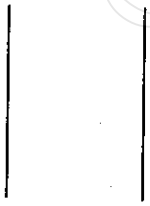

ชื่อภาพ.....

(30)

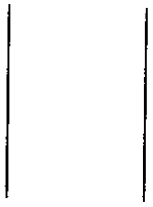

ชื่อภาพ.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล นางสาวสายสุดา ตาบัง รหัส 4122377

วัน เดือน ปี เกิด 15 พฤษภาคม 2513

ที่อยู่ปัจจุบัน 28 หมู่ 5 ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประวัติการศึกษา

2526 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยทราย
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2529 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบริพัตรศึกษา
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2532 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้องสอนศึกษา
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2536 ปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
วิทยาลัยครูเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

2536 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

2539 –ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University